

1. SISTEM DE DEZVOLTARE CU MICROCONTROLLER 80C552

Acest sistem de dezvoltare este realizat pe baza microcontroller-ului 80C552, realizat în tehnologie **CMOS** de firma **PHILIPS**, compatibil *software* cu familia de procesoare 8051, fiind astfel conceput încât permite dezvoltarea rapidă a aplicațiilor în domenii diverse - automatizări industriale, aparate de măsură, industrie ușoară, medicină, industria automobilelor, domeniul casnic, etc. Utilizarea tehnologiei **CMOS** îl recomandă pentru aplicațiile care necesită un consum redus de energie și care necesită imunitate ridicată la perturbații. Prețul scăzut de cost îl recomandă atât pentru produsele de serie, cât și pentru prototipuri și unicate.

În figura 1.1 este prezentat sistemul de dezvoltare, iar în figura 1.2 sunt prezentate conectoarele de interconexiune ale sistemului de dezvoltare și cablul de interconexiune cu un sistem de calcul de tip **PC**.

Sistemul de dezvoltare este destinat în principal dezvoltării de programe. *Hardware*-ul suplimentar utilizat - de exemplu tastatura, afișajul cu cristale lichide, etc. - permite unificarea din punct de vedere constructiv a diferitelor produse. Acest proces de unificare *hardware* direcționează efortul de proiectare spre programe de aplicație.

Acest sistem de dezvoltare bazat pe microcontroller-ul 80C552 acoperă din punct de vedere *hardware* și *software* aplicațiile dezvoltate cu microprocesoarele 80C31, 80C32 și alte procesoare din familia 8051, putând fi folosit la dezvoltarea de aplicații cu aceste procesoare.

1.1 RESURSELE SISTEMULUI DE DEZVOLTARE

Sistemul de dezvoltare realizat dispune de următoarele resurse *hardware* și caracteristici tehnice:

- microcontroller **PCB80C552** (fără memorie internă de program), lucrând la o frecvență maximă a ceasului de 16MHz;
- frecvența ceasului sistemului de dezvoltare 11,059200 MHz;
- memoria de date statică externă (**DATA MEMORY**), implementată cu un circuit **KM62256**, realizat în tehnologie **CMOS**, cu capacitatea de 32 kocteți și caracterizat de un timp de acces de 35ns. Spațiul de adresare ocupat de memoria de date este cuprins între 8000H și FFFFH;
- memoria de program externă (**PROGRAM MEMORY**), implementată cu un circuit **EPROM** de tip **27C256**, realizat în tehnologie **CMOS**, cu capacitatea de 32 kocteți și caracterizat de un timp de acces de 70ns. Spațiul de adrese ocupat de memoria de program externă este cuprins între 0000H și 7FFFH. Memoria externă de program conține un program monitor, destinat dezvoltării de programe de aplicație;
- interfață serială compatibilă **RS-232** de mare viteză, full duplex;
- bus serial **I²C** (bus multimaster cu arbitrare de priorități și viteză mare de transmisie, frecvența maximă a ceasului serial este 100kHz. Destinația principală este comunicația cu circuite integrate sau controller-e, prevăzute cu interfața **I²C**, aflate în aceeași carcasă;
- memorie **EEPROM** serială, implemetată cu un circuit de tip **ST24C04**, realizat în tehnologie **CMOS**, cu capacitatea de 512 octeți și conectată la interfața **I²C**;
- 2 porturi paralele de ieșire de 8 biți;
- 1 port paralel de intrare de 8 biți;
- 8 intrări multiplexate la un convertor analog-digital cu rezoluția de 10 biți,

implementat în structura microcontroller-ului 80C552 și caracterizat de un timp de conversie de 50 cicluri mașină;

- **8** ieșiri decodificate de selecție porturi;

Tabelul 1.1 - Spațiul de adrese pentru selecțiile de porturi.

Linii de adrese $A_0 \div A_{15}$																ieșire	Adresa
A_{15}	A_{14}	A_{13}	A_{12}	A_{11}	A_{10}	A_9	A_8	A_7	A_6	A_5	A_4	A_3	A_2	A_1	A_0	DCD	(HEXA)
0	X	X	X	X	X	X	1	0	0	0	X	X	X	X	X	$S_0/$	100H..11FH
0	X	X	X	X	X	X	1	0	0	1	X	X	X	X	X	$S_1/$	120H..13FH
0	X	X	X	X	X	X	1	0	1	0	X	X	X	X	X	$S_2/$	140H..15FH
0	X	X	X	X	X	X	1	0	1	1	X	X	X	X	X	$S_3/$	160H..17FH
0	X	X	X	X	X	X	1	1	0	0	X	X	X	X	X	$S_4/$	180H..19FH
0	X	X	X	X	X	X	1	1	0	1	X	X	X	X	X	$S_5/$	1A0H..1BFH
0	X	X	X	X	X	X	1	1	1	0	X	X	X	X	X	$S_6/$	1C0H..1DFH
0	X	X	X	X	X	X	1	1	1	1	X	X	X	X	X	$S_7/$	1E0H..1FFH
MOV $P_2, \#1$									MOV $R_0, \#A_7A_6A_5A_4A_3A_2A_1A_0B$								
									MOV $@R_0, A$								

Dintre cele 8 semnale de decodificare porturi ocupă un spațiu de adrese cu dimensiunea de FFH, așa după cum reiese din tabelul prezentat anterior. Dintre cele 8 semnale de selecție sintetizate, în structura sistemului de dezvoltare sunt utilizate doar 4, și anume:

- S_0 - semnal de selecție pentru afișajul cu cristale lichide LCD;
- S_1 - semnal de selecție pentru portul de ieșire mai puțin semnificativ;
- S_2 - semnal de selecție pentru portul de ieșire mai semnificativ;
- S_3 - semnal de selecție pentru portul de intrare;
- $S_4 \div S_7$ - neutilizate (disponibile pentru extensii *hardware*).

Extinderea numărului de porturi de intrare-ieșire poate fi făcută fie prin utilizarea semnalelor de selecție disponibile, ceea ce conduce la încărcarea magistralei interne a sistemului de dezvoltare, fie prin subdecodificarea liniilor inferioare de adrese neutilizate $A_4 \div A_0$ și multiplexarea, respectiv demultiplexarea, intrărilor, respectiv a ieșirilor, portului de intrare, respectiv a portului de ieșire mai puțin semnificativ. Procesul de multiplexare se realizează bazat pe circuite cu ieșiri de tip *three-state*, minimizând deci numărul de resurse *hardware* suplimentare necesare.

- **2** ieșiri analogice de **8** biți modulate în durată. Prin integrarea lor se pot obține două convertoare digital-analogice de **8** biți;
- **3** numărătoare de tip timer/counter;
- **1** *watchdog* programabil (mijloc de autodeblocare în cazul execuției eronate a programelor, datorită perturbațiilor sau interferențelor);
- **15** linii de întreruperi, dintre care **6** linii externe;
- reset la punerea sub tensiune;
- conectarea directă a unui afișaj cu cristale lichide.

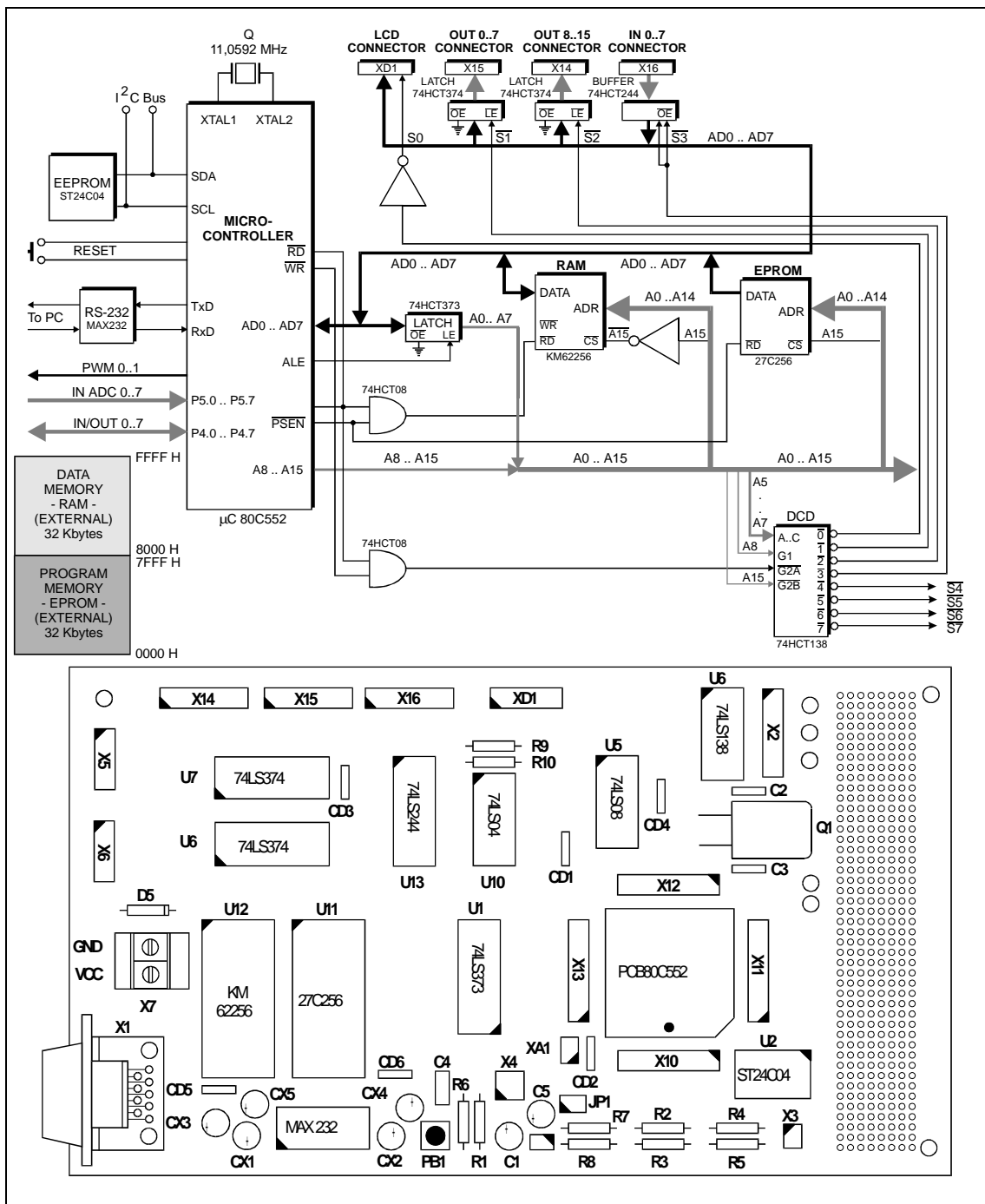

Figura 1.1 - Structura sistemului de dezvoltare cu microcontroller 80C552.

În continuare, este detaliată configurația pinilor conecatoarelor sistemului de dezvoltare cu microcontroller 80C552.

CONECTOR X1 (SERIAL LINK)

1	NC	2	TXD
3	RXD	4	NC
5	GND	6	NC
7	NC	8	NC
9	NC		

CONECTOR X2 (DECODE)

1	VCC	2	S0/
3	VCC	4	S1/
5	VCC	6	S2/
7	NC	8	S3/
9	NC	10	S4/
11	GND	12	S5/
13	GND	14	S6/
15	GND	16	S7/

CONECTOR X3 (I2C LINK)

1	SDA	2	SCL
---	-----	---	-----

CONECTOR X4 (INTERNAL MEM)

1	VCC	2	EA/
3	GND	4	EA/

CONECTOR X5 (ROM_SEL)

1	PSEN/	2	CE_P
3	RD/	4	CE_P

CONECTOR X6(ROM_EN)

1	VCC_P	2	VCC
3	GND	4	NC

CONECTOR X7 (MAIN_SUPPLY)

1	GND	2	VCC
---	-----	---	-----

CONECTOR X8 (JP1)

1	EW/	2	GND
---	-----	---	-----

CONECTOR X9 (SW1_RESET)

1	R6_VCC	2	R1_GND
---	--------	---	--------

CONECTOR X10 (μC)

1	CMSR2	2	CMSR4
3	CMSR0	4	CMSR1
5	PWM1	6	EW/
7	STAD	8	PWM1
9	ADC0	10	VCC
11	ADC2	12	ADC1
13	ADC4	14	ADC3
15	ADC6	16	ADC5
17	AVDD	18	ADC7

CONECTOR X11 (μC)

1	CMSR4	2	CMSR3
3	CMT2	4	CMSR5
5	RST	6	CMT1
7	CT1I	8	CT0I
9	CT3I	10	CT2I
11	RT2	12	T2
13	PSDA	14	PSCL
15	PTXD	16	PRXD
17	T0	18	INT0

CONECTOR X12 (μC)

1	T0	2	INT1
3	WR/	4	T1
5	NC	6	RD/
7	XT2	8	NC
9	GND	10	XT1
11	NC	12	GND
13	A9	14	A8
15	A11	16	A10
17	A14	18	A12

CONECTOR X13 (μC)

1	AVSS	2	ADC7
3	AVREF-	4	AVREF+
5	AD1	6	AD0
7	AD3	8	AD2
9	AD5	10	AD4
11	AD7	12	AD6
13	ALE	14	EA/
15	A15	16	PSEN/
17	A13	18	A14

CONECTOR X14 (OUT_HIGH)

1	AX8	2	VCC
3	AX9	4	VCC
5	AX10	6	NC
7	AX11	8	NC
9	AX12	10	NC
11	AX13	12	NC
13	AX14	14	GND
15	AX15	16	GND

CONECTOR X15 (OUT_LOW)

1	AX0	2	VCC
3	AX1	4	VCC
5	AX2	6	NC
7	AX3	8	NC
9	AX4	10	NC
11	AX5	12	NC
13	AX6	14	GND
15	AX7	16	GND

CONECTOR X16 (INPUT)

1	IX0	2	VCC
3	IX1	4	VCC
5	IX2	6	NC
7	IX3	8	NC
9	IX4	10	NC
11	IX5	12	NC
13	IX6	14	GND
15	IX7	16	GND

CONECTOR XA1 (SUPPLY)

1	VCC	2	GND
---	-----	---	-----

CONECTOR XD1 (LCD)

1	VSS	2	VDD
3	V0	4	RS
5	R/W	6	EN
7	D0	8	D1
9	D2	10	D3
11	D4	12	D5
13	D6	14	D7

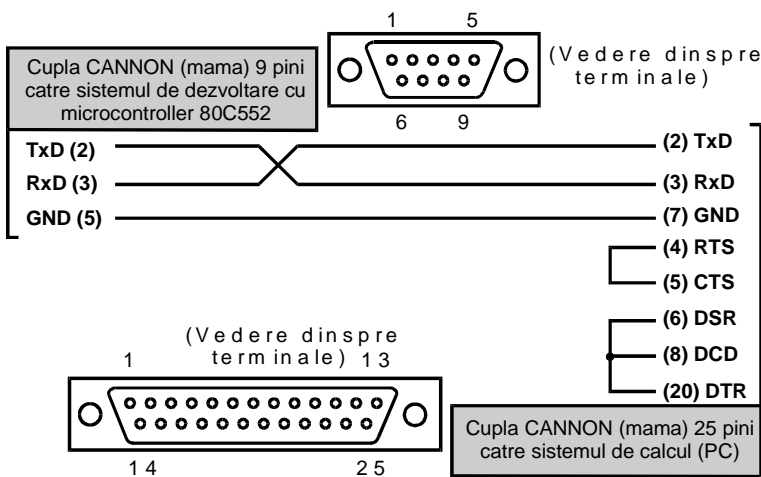

Figura 1.2 - Interconexiunile sistemului de dezvoltare cu exteriorul.

CONECTOR X1 (SERIAL_LINK)

1	NC	2	TXD
3	RXD	4	NC
5	GND	6	NC
7	NC	8	NC
9	NC		

CONECTOR X2 (DECODE)

1	VCC	2	S0/
3	VCC	4	S1/
5	VCC	6	S2/
7	NC	8	S3/
9	NC	10	S4/
11	GND	12	S5/
13	GND	14	S6/
15	GND	16	S7/

CONECTOR X3 (I2C_LINK)

1	SDA	2	SCL
---	-----	---	-----

CONECTOR X4 (INTERNAL_MEM)

1	VCC	2	EA/
3	GND	4	EA/

CONECTOR X5 (ROM_SEL)

1	PSEN/	2	CE_P
3	RD/	4	CE_P

CONECTOR X6(ROM_EN)

1	VCC_P	2	VCC
3	GND	4	NC

CONECTOR X7 (MAIN_SUPPLY)

1	GND	2	VCC
---	-----	---	-----

CONECTOR X8 (JP1)

1	EW/	2	GND
---	-----	---	-----

CONECTOR X9 (SW1_RESET)

1	R6_VCC	2	R1_GND
---	--------	---	--------

CONECTOR X10 (μ C)

1	CMSR2	2	CMSR4
3	CMSR0	4	CMSR1
5	PWM1	6	EW/
7	STAD	8	PWM1
9	ADC0	10	VCC
11	ADC2	12	ADC1
13	ADC4	14	ADC3
15	ADC6	16	ADC5
17	AVDD	18	ADC7

CONECTOR X11 (μ C)

1	CMSR4	2	CMSR3
3	CMT2	4	CMSR5
5	RST	6	CMT1
7	CT1I	8	CT0I
9	CT3I	10	CT2I
11	RT2	12	T2
13	PSDA	14	PSCL
15	PTXD	16	PRXD
17	T0	18	INT0

CONECTOR X12 (μ C)

1	T0	2	INT1
3	WR/	4	T1
5	NC	6	RD/
7	XT2	8	NC
9	GND	10	XT1
11	NC	12	GND
13	A9	14	A8
15	A11	16	A10
17	A14	18	A12

CONECTOR X13 (μ C)

1	AVSS	2	ADC7
3	AVREF-	4	AVREF+
5	AD1	6	AD0
7	AD3	8	AD2
9	AD5	10	AD4
11	AD7	12	AD6
13	ALE	14	EA/
15	A15	16	PSEN/
17	A13	18	A14

CONECTOR X14 (OUT_HIGH)

1	AX8	2	VCC
3	AX9	4	VCC
5	AX10	6	NC
7	AX11	8	NC
9	AX12	10	NC
11	AX13	12	NC
13	AX14	14	GND
15	AX15	16	GND

CONECTOR X15 (OUT_LOW)

1	AX0	2	VCC
3	AX1	4	VCC
5	AX2	6	NC
7	AX3	8	NC
9	AX4	10	NC
11	AX5	12	NC
13	AX6	14	GND
15	AX7	16	GND

CONECTOR X16 (INPUT)

1	IX0	2	VCC
3	IX1	4	VCC
5	IX2	6	NC
7	IX3	8	NC
9	IX4	10	NC
11	IX5	12	NC
13	IX6	14	GND
15	IX7	16	GND

CONECTOR XA1 (SUPPLY)

1	VCC	2	GND
---	-----	---	-----

CONECTOR XD1 (LCD)

1	VSS	2	VDD
3	V0	4	RS
5	R/W	6	EN
7	D0	8	D1
9	D2	10	D3
11	D4	12	D5
13	D6	14	D7

2. PREZENTARE GENERALĂ A MICROCONTROLLER-ULUI 80C552

2.1 MEMORIA INTERNĂ A MICROCONTROLLER-ULUI 80C552

2.1.1 MEMORIA DE PROGRAM (PROGRAM MEMORY)

Familia 8XC552 conține 8 kocteți de memorie de program implementată intern, memorie ce poate fi extinsă la 64 kocteți prin utilizarea unei memorii EPROM externă (figura 2.1). Atunci când pinul EA este forțat la nivel ridicat, microcontroller-ul citește instrucțiunile (ciclu de *fetch*) din memoria internă de program dacă adresa acestora este inferioară valorii 1FFFh. Locațiile cu adrese cuprinse între 2000H și FFFFH corespund memoriei externe de program. Atunci când pinul EA este forțat la nivel coborât, toate ciclurile de *fetch* (ciclurile de citire a instrucțiunii) sunt executate din memoria externă de program. Locațiile de memorie de program cu adresele 0003H și 0007H sunt utilizate de rutinele de tratare a întreruperilor.

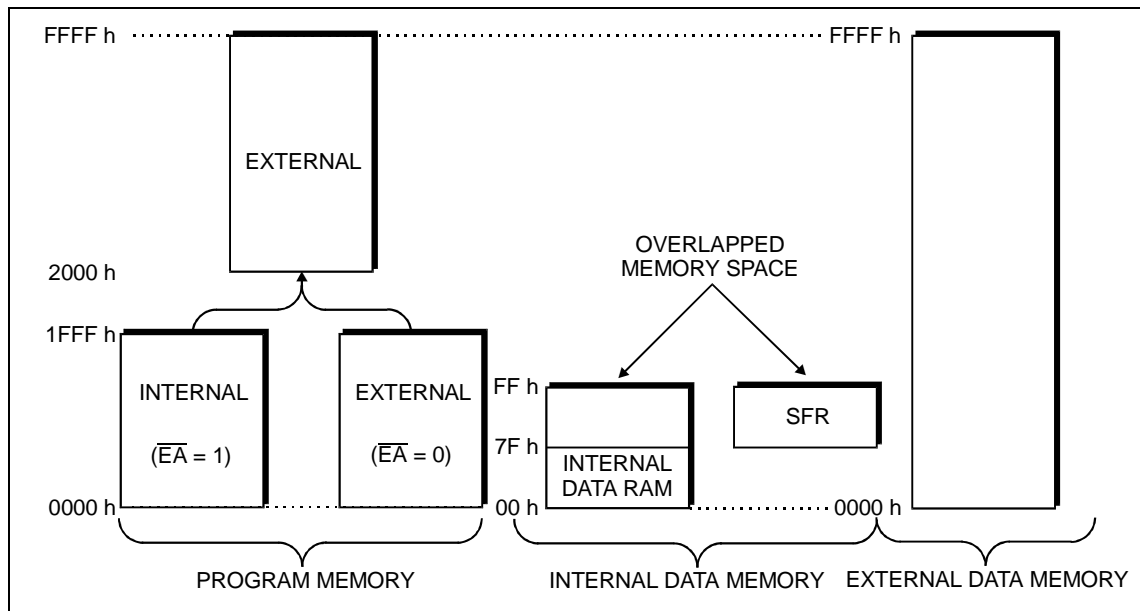

Figura 2.1 - Memoria microcontroller-ului 80C552.

2.1.2 MEMORIA DE DATE (DATA MEMORY)

Microprocesorul conține o memorie internă cu citire/scriere cu adrese cuprinse între 00H și FFH. Aceasta este organizată pe trei secțiuni:

- zona inferioară a memoriei de date, cu capacitatea de 128 octeți, având adrese cuprinse între 00H și 7FH. Adresarea acestei zone de memorie se poate face direct sau indirect;
- zona superioară a memoriei de date, cu capacitatea de 128 octeți. Această zonă de memorie poate fi adresată numai indirect;
- zona registrelor destinate funcțiilor speciale, cu capacitatea de 128 octeți.

Cei 128 octeți ai zonei inferioare a memoriei de date sunt organizați astfel:

- primii 32 de octeți (cu adrese cuprinse între 00H și 1FH) sunt împărțiți în 4 bancuri de câte 8 octeți numite și registre generale și care pot fi apelate în instrucțiuni ca R_0 - R_7 . Selectarea unuia dintre bancuri la un moment dat se realizează cu ajutorul a doi biți din cuvântul de stare al programului (PSW).

Aceste registre pot fi accesate și la nivel de bit;

- 16 octeți cu adrese cuprinse între 20H și 2FH, care pot fi adresați și ca un spațiu de 128 de biți cu adrese cuprinse între 00H și 7FH.

Zona superioară de memorie și zona registrelor destinate funcțiilor speciale împart același spațiu al adreselor de memorie cuprinse între 80H și FFH, deși ele sunt entități fizice distincte. Nu toți cei 128 octeți ai zonei registrelor cu funcții speciale sunt implementați fizic. Registrele destinate funcțiilor speciale ale căror adrese se termină în 0H sau 8H pot fi adresate și la nivel de bit.

Pe lângă cei 256 de octeți de date ai memoiei interne, microprocesorul poate adresa și până la 64 Kocteți de memorie externă de date. Adresele memoriei de date externă pornesc tot de la 0000H. Adresa pentru memoria externă poate fi pe un octet sau pe doi octeți. Liniile portului de intrare-ieșire P_0 se folosesc multiplexat pentru a obține octetul inferior al adresei de memorie, respectiv octetul de date citit/scriș în memorie. În cazul în care adresa de memorie este de un octet (octet conținut într-unul din registrele generale ale bancului de registre activ), acesta se poate folosi în conjuncție cu un număr de linii ale portului de intrare-ieșire P_2 care paginează memoria. Dacă adresa este pe doi octeți, aceasta este conținută în registrul destinat funcțiilor speciale DPTR, iar adresarea memoriei se realizează folosind cele 16 linii ale porturilor de intrare-ieșire P_0 și P_2 .

2.1.3 REGISTRELE CU FUNCȚII SPECIALE

Cele mai multe dintre cele 56 de registre speciale se folosesc pentru controlul *hardware*-ului de periferice aflat pe cip. Altele sunt registre aritmetice (ACC, B, PSW), indicator al stivei (SP), indicatoare de date (DPH, DPL). 16 dintre aceste registre pot fi adresate la nivel de bit. În continuare vor fi prezentate registrele cu funcții speciale cele mai des folosite.

Acumulatorul - este registrul implicit pentru multe instrucțiuni. În cadrul unei instrucțiuni este apelet cu numele **A**. Adresa sa directă este E0H. Poate fi adresat și la nivel de bit. Conținutul său devine 00H la resetarea microprocesorului.

Registrul B - este utilizat obligatoriu în instrucțiunile de înmulțire și împărțire. Poate fi folosit și în alte instrucțiuni. Adresa directă este F0H. Poate fi adresat și la nivel de bit. Conținutul său devine 00H la resetarea microprocesorului.

Cuvântul de stare al programului (PSW) - conține informația de stare. Denumirile și semnificațiile celor 8 biți ai PSW sunt date mai jos:

(MSB)							(LSB)
CY	AC	F0	RS ₁	RS ₀	OV	-	P

- **CY (PSW.7)** - indicatorul de transport din bitul cel mai semnificativ al acumulatorului, în cazul instrucțiunilor aritmetice;
- **AC (PSW.6)** - indicatorul de transport auxiliar. Se folosește pentru operații în BCD;
- **F₀ (PSW.5)** - indicatorul 0 folosit de utilizator;
- **RS₁ (PSW.4)** și **RS₂ (PSW.3)** - folosiți pentru selecția bancului activ al registrelor generale. Sunt setați sau resetați prin program pentru a selecta bancul dorit;
- **OV (PSW.2)** - indicatorul de depășire;
- **P (PSW.0)** - indicatorul de paritate. Este setat sau resetat prin *hardware* la fiecare ciclu de instrucțiune pentru a indica numărul de 1 (par sau impar) din acumulator.

Adresa directă a PSW este D0H.

Indicatorul de stivă (SP) - este un registru de 8 biți. Este incrementat înainte

DPL	Data pointer Low	82 H									00 H	
IEN0	Interrupt enable 0	A8 H	AF EA	AE EAD	AD ES1	AC ES0	AB ET1	AA EX1	A9 ET0	A8 ET1	00 H	
IEN1	Interrupt enable 1	E8 H	EF ET2	EE EMC2	ED EMC1	EC EMC0	EB ECT3	EA ECT2	E9 ECT1	E8 ECT0	00 H	
IPO	Interrupt priority 0	B8 H	BF --	BE PAD	BD PS1	BC PS0	BB PT1	BA PX1	B9 PT0	B8 PX0	x0000000 B	
IP1	Interrupt priority 1	F8 H	FF PT2	FE PCM2	FD PCM1	FC PCM0	FB PCT3	FA PCT2	F9 PCT1	F8 PCT0	00 H	
P5	Port 5	C4 H	ADC7	ADC6	ADC5	ADC4	ADC3	ADC2	ADC1	ADC0	xxxxxxxx B	
P4	Port 4	C0 H	C7 CMT1	C6 CMT0	C5 MSR5	C4 MSR4	C3 MSR3	C2 MSR2	C1 MSR1	C0 MSR0	FF H	
P3	Port 3	B0 H	B7 RD	B6 WR	B5 T1	B4 T0	B3 INT1	B2 INT0	B1 TXD	B0 RXD	FF H	
P2	Port 2	A0 H	A7 A15	A6 A14	A5 A13	A4 A12	A3 A11	A2 A10	A1 A9	A0 A8	FF H	
P1	Port 1	90 H	97 SDA	96 SCL	95 RT2	94 T2	93 CT3I	92 CT2I	91 CT1I	90 CT0I	FF H	
P0	Port 0	80 H	87 AD7	86 AD6	85 AD5	84 AD4	83 AD3	82 AD2	81 AD1	80 AD0	FF H	
PCON	Power control	87 H	SMOD	--	--	WLE	GF1	GF0	PD	IDL	00xx0000 B	
PSW	Program status word	D0 H	D7 CY	D6 AC	D5 F0	D4 RS1	D3 RS0	D2 OV	D1 F1	D0 P	00 H	
PWMP	PWM prescaler	FE H									00 H	
PWM1	PWM 1 register	FD H									00 H	
PWM0	PWM 0 register	FC H									00 H	
RTE	Reset/toggle enable	EF H	TP47	TP46	RP45	RP44	RP43	RP42	RP41	RP40	00 H	
SP	Stack pointer	81 H									07 H	
S0BUF	Serial 0 data buffer	99 H										
S0CON	Serial 0 control	98 H	9F SM0	9E SM1	9D SM2	9C REN	9B TB8	9A RB8	99 TI	98 RI	00 H	
S1ADR	Serial 1 address	DB H	SLAVE ADDRESS								GC	00 H
S1DAT	Serial 1 data	DA H										00 H
S1STA	Serial 1 status	D9 H	SC4	SC3	SC3	SC1	SC0	0	0	0	F8 H	
S1CON	Serial 1 control	D8 H	DF CR2	DE ENS1	DD STA	DC STO	DB SI	DA AA	D9 CR1	D8 CR0	00 H	
STE	Set enable	EE H	TG47	TG46	SP45	SP44	SP43	SP42	SP41	SP40	C0 H	
TH1	Timer 1 High	8D H									00 H	
TH0	Timer 0 High	8C H									00 H	
TL1	Timer 1 Low	8B H									00 H	
TL0	Timer 0 Low	8A H									00 H	
TMH2	Timer 2 High	ED H									00 H	
TML2	Timer 2 Low	EC H									00 H	
TMOD	Timer mode	89 H	GATE	C/T	M1	M0	GATE	C/T	M1	M0	00 H	
TCON	Timer control	88 H	8F TF1	8E TR1	8D TF0	8C TR0	8B IE1	8A IT1	89 IE0	88 IT0	00 H	
TM2CON	Timer 2 control	EA H	T2IS1	T2IS0	T2ER	T2B0	T2P1	T2P0	T2MS 1	T2MS 0	00 H	
TM2IR	T2 interrupt flag register	C8 H	CF T20V	CE CMI2	CD CMI0	CC CMI0	CB CTI3	CA CTI2	C9 CTI1	C8 CTI0	00 H	
T3	Timer 3	FF H									00 H	

2.2 STRUCTURA ȘI LUCRUL CU PORTURILE DE INTRARE-IEȘIRE

În figura 2.2 este prezentată structura microcontroller-ului 80C552. Semnificațiile detaliate ale porturilor sunt prezentate în cele ce urmează.

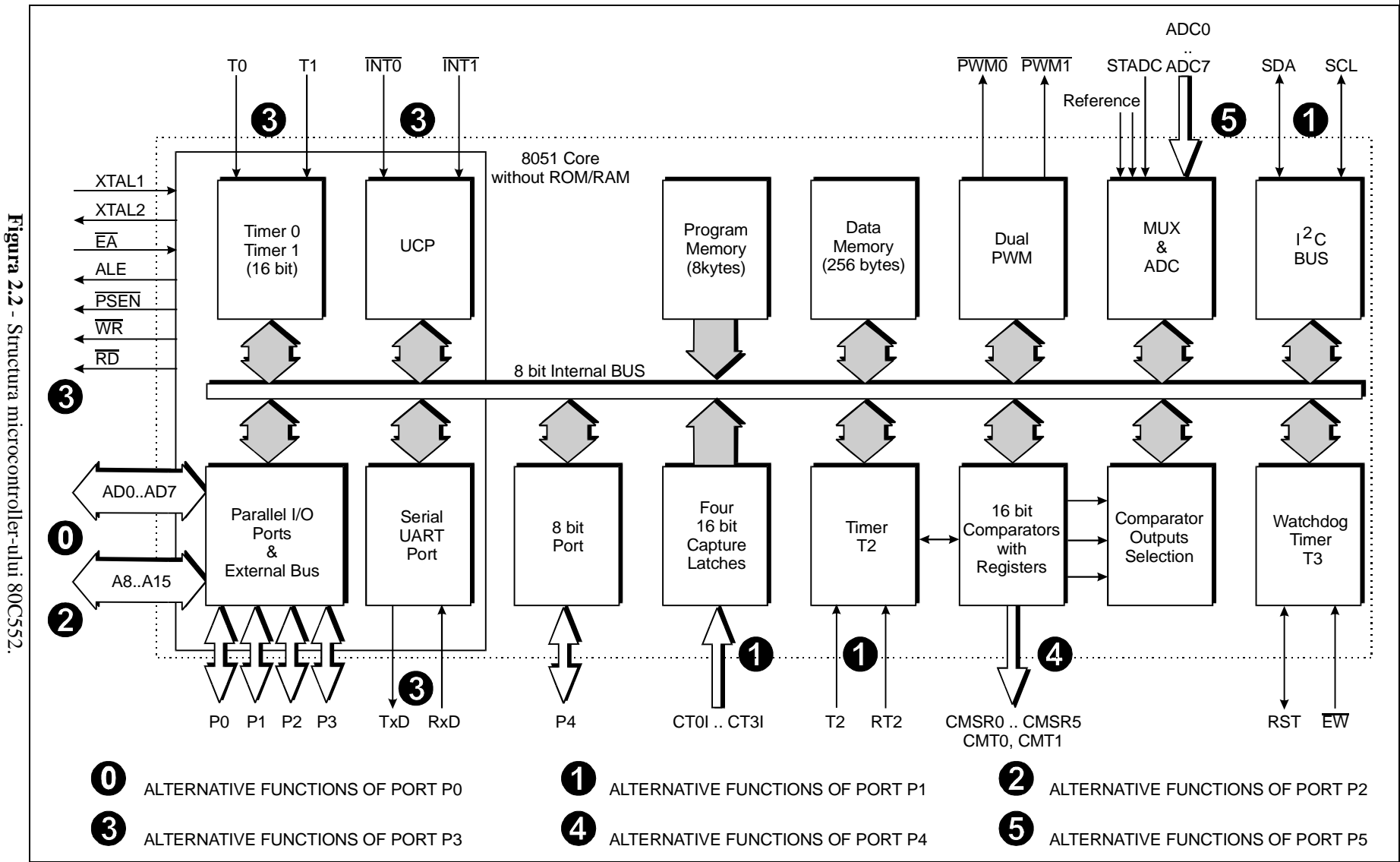

Figura 2.2 - Structura microcontroller-ului 80C552.

Portul P_0 - este un port bidirecțional cu drena în gol de 8 biți. Dacă se scrie 1 în el tranzistorul de ieșire este blocat și ieșirea este în starea de impedanță ridicată. În cazul folosirii unei memorii externe (de program - ROM sau de date - RAM), pinii portului P_0 sunt multiplexați între octetul inferior de adresă ($A_0 \div A_7$) și octetul de date citit sau scris din sau în memorie. Poate fi accesat și la nivel de pin ca $P_{0,0} \div P_{0,7}$.

Portul P_1 - este un port bidirecțional de 8 biți. Pinii $P_{1,0} \div P_{1,5}$ sunt prevăzuți cu rezistență internă de pull-up, iar biții $P_{1,6}$ și $P_{1,7}$ sunt cu drena în gol. Pinii acestui port pot îndeplini și următoarele funcții alternative:

- $P_{1,0} \div P_{1,3}$ pot fi și CT0I $\div$ CT3I, adică semnale de intrare pentru temporizatorul T_2 în modul captură (vezi funcționarea timer-ului T_2);
- $P_{1,4}$ poate fi și intrare externă de numărare a temporizatorului T_2 , numită chiar T_2 ;
- $P_{1,5}$ poate fi și intrare de reset a temporizatorului T_2 , adică RT_2 ;
- $P_{1,6}$ poate fi SCL, adică semnal de ceas pentru interfața serială SIO_1 ;
- $P_{1,7}$ poate fi SDA, adică linia de date a interfeței seriale SIO_1 .

Portul P_2 - este un port de 8 biți, bidirecțional, cu rezistențe interne de pull-up. În cazul adresării unei memorii externe, conține octetul superior al adresei $A_8 \div A_{15}$.

Portul P_3 - este un port bidirecțional de 8 biți, cu rezistențe interne de pull-up. Alternativ pinii săi pot îndeplini următoarele funcții:

- $P_{3,0}$ poate fi RxD, adică intrare de date pentru interfața serială, full duplex, SIO_0 ;
- $P_{3,1}$ poate fi TxD, adică ieșire de date pentru SIO_0 ;
- $P_{3,2}$ poate fi INT_0 , adică prima întrerupere externă;
- $P_{3,3}$ poate fi INT_1 , adică a doua întrerupere externă;
- $P_{3,4}$ poate fi T_0 , adică intrarea de numărare externă pentru temporizatorul T_0 ;
- $P_{3,5}$ poate fi T_1 , adică intrarea de numărare externă pentru temporizatorul T_1 ;
- $P_{3,6}$ poate fi WR , adică semnalul de comandă a scrierii în memoria de date (RAM) externă;
- $P_{3,7}$ poate fi RD , adică semnalul de comandă a citirii din memoria externă de date (RAM).

Portul P_4 - este un port bidirecțional de 8 biți, cu rezistențe interne de pull-up.

Portul P_5 - este un port de 8 biți numai de intrare. Pinii acestui port pot fi și $ADC_0 \div ADC_7$, adică 8 canale analogice de intrare ale convertorului analogic-numeric incorporat.

Operațiunea de citire-modificare-scrie la un port. Unele instrucțiuni care citesc un port, citesc registrul pentru funcții speciale corespunzător, iar altele citesc direct starea la momentul respectiv a pinului. Instrucțiunile care citesc registrul sunt acelea care citesc o valoare pe care eventual o modifică și apoi o scriu din nou în registru. Acestea se numesc instrucțiuni “citește-modifică-scrie”. Următoarele instrucțiuni acționează asupra registrului pentru funcții speciale corespunzător, atunci când în ele apare numele unui port de intrare-ieșire: ANL, ORL, XRL, JBC, CPL, INC, DEC, DJNZ, MOV PX.Y,C (scrie în bitul Y al portului X transportul (**CARRY**)), CLR PX.Y (scrie 0 în bitul Y al portului X), SET PX.Y (scrie 1 în bitul Y al portului X). Nu este foarte evident că ultimele 3 instrucțiuni de mai sus sunt de tipul “citește-modifică-scrie”, dar ele sunt deoarece execuția lor constă în citirea tuturor celor 8 biți ai registrului, modificarea corespunzătoare a bitului dorit și rescrierea rezultatului în registru. Acest lucru se realizează astfel, pentru că, dacă s-ar citi valoarea semnalului la pin (care de fapt reprezintă valoarea bitului corespunzător al registrului pentru funcții speciale asociat portului), din cauza circuitelor comandate nivelul de tensiune ar putea să nu fie cel corespunzător (de exemplu dacă pinul comandă în bază un tranzistor care are emitorul la masă, iar bitul corespunzător din registru ar fi “1”, tensiunea pe pin ar fi egală cu tensiunea unei joncțiuni pn polarizată direct, adică 0,6-0,7 volți, care evident nu este un nivel corespunzător lui “1”).

2.2.1 PROGRAMAREA ȘI UTILIZAREA TEMPORIZATOARELOR

Așa cum s-a spus în paragraful relativ la registrele pentru funcții speciale, microprocesorul 80552 are 4 registre temporizatoare / numărătoare. Ele sunt descrise în continuare.

Temporizatorul 0 și temporizatorul 1 Ambele pot fi configurate să funcționeze ca temporizatoare sau ca numărătoare de evenimente. Configurarea este realizată cu ajutorul registrului de control a modului TMOD (el are adresa directă 89H), așa cum este indicat mai jos:

(MSB)				(LSB)			
gate	C/T	M ₁	M ₀	gate	C/T	M ₁	M ₀
Temporizator 0				Temporizator 1			

unde:

- **gate** - temporizatorul/numărătorul "x" este activat numai dacă bitul TR_x din registrul de control TCON are valoarea "1" și acest bit are valoarea "0" sau semnalul de pe pinul INT_x/ are valoarea "1" (vezi portul de intrare-ieșire P₃);
- **C/T** - când acest bit are valoarea "0" registrul funcționează ca temporizator, iar semnalul de numărare este dat de oscilatorul microprocesorului divizat cu 12, care astfel incrementează registrul corespunzător la fiecare ciclu mașină. Dacă acest bit are valoarea "1" registrul funcționează ca numărător, fiind incrementat la fiecare tranziție din "0" în "1" a semnalului de pe pinul T₀ sau T₁ (vezi portul de intrare ieșire P₃). Semnalul de pe acest pin este testat o dată pentru fiecare ciclu mașină în starea S₅ faza P₂ a ciclului, dar numărătorul este efectiv incrementat abia în starea S₃ faza P₁ a ciclului următor celui care a detectat tranziția 1-0 a semnalului T₁. De aceea frecvența maximă de numărare este 1/24 din frecvența oscilatorului microprocesorului. Pentru a putea fi detectată tranziția, semnalul trebuie să stea în "0" o durată cel puțin egală cu a ciclului mașină (adică 12 perioade ale oscilatorului);
- **M₁, M₀** - selectează unul din cele patru moduri posibile de operare descrise în continuare.

Modul 0. Este atunci când M₁=0 și M₀=0. El este identic pentru ambele temporizatoare. În acest mod cele două numărătoare pe 8 biți TH_x și TL_x sunt conectate în cascadă, dar TL_x funcționează ca un numărător pe cinci biți (deci un divizor cu 32), folosindu-se numai primii 5 biți ai acestuia. Când numărătorul trece din starea în care toți biții sunt pe "1" în starea când toți biții sunt pe zero, se setează indicatorul de întrerupere TF_x din registrul de control TCON (TCON.7 pentru TF₁ și TCON.5 pentru TF₀);

Modul 1. Este atunci când M₁=0 și M₀=1. Este identic cu modul 0, doar că TL_x se folosește ca numărător pe 8 biți (se obține deci un numărător pe 16 biți). El este identic pentru temporizatoarele 0 și 1;

Modul 2. Este atunci când M₁=1 și M₀=0. Este identic pentru ambele temporizatoare. În acest mod se folosește numai registrul TL_x ca un numărător pe 8 biți cu reîncărcare automată. Conținutul acestuia trece din FFH în 00H, se setează TF_x și se încarcă în TL_x conținutul lui TH_x, fără a fi afectat conținutul lui TH_x. TH_x poate fi încărcat prin program;

Modul 3. Este atunci când M₁=1 și M₀=1. În acest mod temporizatorul 1 își oprește numărarea, conservându-și conținutul. Este ca și când TR₁ ar fi egal cu "0". Temporizatorul 0 funcționează ca două numărătoare de 8 biți independente. TH₀ este incrementat de semnalul oscilatorului microprocesorului divizat cu 12, dacă TR₁=1. La trecerea conținutului lui de la valoare FFH la 00H este setat TF₁. TL₀ poate fi incrementat fie de semnalul de la oscilator

dacă $C/T=0$, fie de semnalul aplicat la pinul T_1 dacă $C/T=1$. Incrementarea are loc dacă $TR_1=1$ și $gate=0$ sau $INT_0/=1$. La schimbarea conținutului de la valoarea FFH la 00H este setat TF_0 .

Funcționarea celor două temporizatoare este controlată de registrul TCON. Configurația acestuia este dată în continuare:

(MSB)				(LSB)			
TF_1	TR_1	TF_0	TR_0	IE_1	IT_1	IE_0	IT_0

- TF_1 și TF_0 sunt setate așa cum s-a arătat mai sus, și sunt resetate prin *hardware* atunci procesorul intră în rutina de întrerupere;
- TR_1 și TR_0 inhibă (când sunt egale cu 0) sau permit numărarea (când sunt egale cu 1) a temporizatorului corespunzător. Sunt setate sau resetate prin program.

2.2.2 INTERFAȚA SERIALĂ SIO₀

Aceasta este o interfață full-duplex, adică poate transmite și recepționa date simultan. Are *buffer* la recepție, deci poate începe recepționarea unui nou octet de date înainte ca cel deja recepționat să fie preluat. Așa cum s-a menționat în paragraful referitor la registrele cu funcții speciale (vezi registrul SBUF), o scriere în SBUF încarcă registrul pentru transmisia datelor, iar citirea din SBUF se face din registrul de recepție a datelor, separat fizic de cel transmisie. Interfața serială SIO₀ poate lucra în 4 moduri posibile. Acestea sunt următoarele:

Modul 0. Este atunci când $SM_0=0$ și $SM_1=0$ (biții 7 respectiv 6 din registrul de control al interfeței SCON - unul din registrele pentru funcții speciale). În acest mod interfața serială funcționează semiduplex. Se transmit câte 8 biți. Pe linia RxD ($P_{3,0}$) se emit și se recepționează date. Semnalul de ceas al transmisiei/recepției se transmite/recepționează pe linia TxD ($P_{3,1}$). Transmisia este inițiată prin scrierea unui octet de date în registrul SBUF. Ceasul pentru transmisie are o frecvență egală cu 1/12 din frecvența oscilatorului. La sfârșitul transmisiei celor 8 biți de date se setează bitul de întrerupere TI (bitul 1 din SCON), care apoi trebuie șters prin program. Recepția este validată atunci când bitul REN (bitul 4 din SCON) este 1 (el este setat și resetat prin program) și bitul de întrerupere pentru recepție RI (bitul 0 din SCON) este 0 (el este trecut în 1 la sfârșitul recepționării celor 8 biți de date și trebuie trecut în zero prin program). Datele sunt emise începând cu bitul cel mai puțin semnificativ.

Modul 1. Este atunci când $SM_0=0$ și $SM_1=1$. În acest mod transmisia este asincronă pe 10 biți: un bit de start având valoarea 0, 8 biți de date (primul este cel mai puțin semnificativ) și un bit de stop având valoarea 1. Datele sunt emise pe linia TxD și recepționate pe linia RxD. Recepția este inițiată la detectarea unei tranziții din 1 în 0 a liniei RxD, dacă bitul REN=1. Octetul de date este încărcat în SBUF, iar bitul de stop este introdus în RB8 (adică bitul 2 din SCON) și poziționează în 1 bitul de întrerupere pentru recepție RI (discutat la modul zero) dacă acesta era 0, și dacă $SM_2=0$ (bitul 5 din SCON, setat sau resetat prin program) sau bitul de stop recepționat este 1. Rata transmisiei este dată de semnalul de depășire (TF_1) al temporizatorului 1. Transmisia este inițiată prin scrierea unui octet de date în SBUF. În momentul transmisiei bitului de stop se poziționează în 1 bitul de întrerupere la transmisie SI. Recepția este inițiată în urma detecției unei tranziții 1-0 pe linia RxD.

Modul 2. Este atunci când $SM_0=1$ și $SM_1=0$. În acest mod transmisia este full duplex, asincronă, cu 11 biți transmiși (pe linia TxD) și recepționați pe linia RxD), astfel: un bit de start egal cu 0, 8 biți de date (primul este cel mai puțin semnificativ), un al noulea bit de date programabil și un bit de stop egal cu 1. Cel de al noulea bit de date în cazul transmisiei reprezintă conținutul lui TB8 (bitul 3 din SCON), iar în cazul recepției este introdus în RB₈. Transmisia este inițiată prin scrierea unui octet de date în SBUF. În timpul transmisiei bitului de stop este setat TI. Recepția este identică cu

cea din modul 1, numai că în RB_8 se introduce al nouălea bit de date. Încărcarea datelor recepționate în SBUF și RB_8 și setarea lui RI este validată numai dacă $RI=0$ și, $SM_2=0$ sau al nouălea bit de date este 1. Altfel octetul de date recepționat se pierde. Rata de transmisie poate $1/32$ din frecvența oscilatorului dacă $SMOD=1$ (bitul 7 din registrul pentru funcții speciale PCON) sau $1/64$ din frecvența acestuia dacă $SMOD=0$.

Modul 3. Este atunci când $SM_0=1$ și $SM_1=1$. El este identic cu modul 2, cu singura deosebire că rata transmisiei de semnalul de depășire TF_1 al timerului T_1 .

OBSERVAȚIE: În cazul modurilor 1 și 3 când este folosit temporizatorul 1 pentru fixarea ratei de transmisie, întreruperea acestuia trebuie dezactivată. El poate fi folosit ca “temporizator” sau “numărător” în oricare din cele 3 moduri posibile de funcționare. De obicei este folosit ca “temporizator” în modul 2 cu autoîncărcare. În acest caz rata de transmisie se calculează cu formula:

$$\frac{2^{SMOD}}{32} \times \frac{f_{osc}}{12 \times [256 - (TH1)]} \quad (2.1)$$

2.2.3 PRINCIPIUL DE FUNCȚIONARE AL INTERFEȚEI I²C

Pentru a exploata similaritățile care există în proiectele și echipamentele proiectate de diverși utilizatori, ca și pentru maximizarea eficienței *hardware*-ului și pentru simplificarea proiectării circuitelor, a fost dezvoltată o magistrală bidirecțională pe două fire, cu scopul eficientizării controlului interconectării circuitelor integrate. Această magistrală se numește **INTER IC** sau **I²C**. În prezent, această magistrală permite cuplarea a mai mult de 150 de tipuri de circuite integrate, realizate în tehnologie CMOS sau bipolară, realizând funcții în domeniul controlului inteligent, a circuitelor integrate de uz dedicat (*driver*-e pentru afișaje cu cristale lichide, porturi de intrare-ieșire, memorii RAM și EEPROM, convertoare) și a circuitelor orientate pe aplicații (procesare de semnale pentru sisteme radio și video, generatoare DTFM pentru telefoane, etc.). Toate circuitele compatibile **I²C** încorporează o interfață care permite intercomunicația rapidă prin intermediul acestui tip de magistrală.

Dintre caracteristicile generale ale magistralei **I²C** putem menționa:

- magistrala conține doar două linii: o linie serială de date (**SDA**) și o linie de clock serial (**SCL**);
- fiecare dispozitiv conectat la magistrală este adresabil prin *software*, având o adresă unică; pe magistrala **I²C** se manifestă, la orice moment de timp, o relație de tip master-slave;
- magistrala **I²C** este o magistrală multi-master, incluzând detecția conflictelor și arbitrarea acesteia, pentru a preveni alterarea informației dacă două sau mai multe dispozitive master inițiază transferuri simultane;
- transferurile bidirecționale de date, cu lungimi de 8 biți, pot fi efectuate cu rate de transfer de 100 kbiți pe secundă, în modul standard, sau cu maxim 400 kbiți pe secundă, în modul rapid;
- rejectarea impulsurilor scurte, parazite, de pe magistrală, este asigurată de circuitele de filtrare implementate în fiecare dispozitiv cuplat la magistrală. Rejectia acestor impulsuri asigură păstrarea integrității datelor;
- numărul de dispozitive cuplabile pe aceeași magistrală **I²C** este limitat doar de capacitatea maximă suportată de aceasta și care este de 400 pF.

Circuitele integrate compatibile cu magistrala **I²C** permit dezvoltarea rapidă a proiectării de la o schemă bloc funcțională la prototip, asigurând proiectanților o serie întregă de avantaje:

- structura extrem de simplă a magistralei (2 fire) minimizează interconexiunile cu exteriorul;

- protocolul complet integrat al magistralei I²C elimină folosirea decodificatoarelor de adrese și a unei logici externe, suplimentare;
- capacitățile de multimaster ale magistralei I²C permite testarea rapidă și alinierea utilizatorilor, prin utilizarea unor conexiuni externe, la un sistem de calcul;
- disponibilitatea circuitelor integrate I²C sub amprente de tip SO (Small Outline), VSO (Very Small Outline) și DIL (Dual In Line) reduce necesitățile de spațiu.

2.2.3.1 SPECIFICAȚIILE INTERFEȚEI I²C

Pentru aplicații de control industrial pe 8 biți, care necesită utilizarea unor microcontroller-e, pot fi stabilite a priori anumite criterii de proiectare:

- un astfel de sistem este compus din cel puțin un microcontroller și din alte dispozitive periferice, ca de pildă memorii și circuite de intrare-ieșire;
- criteriul principal de proiectare constă în minimizarea costului de interconectare a diferitelor dispozitive din componența sistemului;
- un sistem care asigură o funcție de reglare (control) într-un proces nu necesită rate mari ale transferurilor de date;
- eficiența globală a sistemului depinde de natura circuitelor utilizate și de structura magistralei de interconectare a acestora.

Pentru a satisface aceste criterii, este necesară utilizarea unei magistrale seriale, care deși nu permite rate de transfer a informațiilor atât de mari ca o magistrală de interconectare de tip paralel, asigură minimizarea numărului firelor și pinilor de interconectare între diversele circuite utilizate în proiect.

Dispozitivele care intercomunică prin intermediul unei magistrale seriale necesită utilizarea unor protocoale care au rolul de a elimina erorile, pierderile de informații și conflictele pe magistrală și de asemenea, posibilitatea ca unele dispozitive rapide să poată comunica cu dispozitive lente. Este necesar ca sistemul să poată funcționa independent de numărul de dispozitive înglobate în structura sa, sau cu alte cuvinte, adăugarea de dispozitive în structura sistemului să nu afecteze funcționarea acestuia.

2.2.3.2 CONCEPTUL DE MAGISTRALĂ I²C

Magistrala I²C permite cuplarea unor circuite compatibile în structura sistemului, indiferent de tehnologia de fabricație a acestora: NMOS, CMOS sau bipolară. Magistrala constă în două linii: o linie serială de date (SDA) și o linie de ceas serial (SCL), ce manipulează informațiile între oricare două dispozitive cuplate la magistrală. Orice dispozitiv este recunoscut prin intermediul unei adrese unice asociate, indiferent dacă este vorba de un microprocesor, display cu cristale lichide, interfață de tastatură, etc., și poate funcționa ca emițător sau receptor, depinzând de funcția realizată de acesta. O clasificare suplimentară a dispozitivelor cuplate la magistrala I²C constă în dispozitive *master*, respectiv *slave*. Un dispozitiv *master* este acela care poate iniția un transfer de date pe magistrală și care generează semnalul de ceas ce coordonează transferul. În tot acest timp, orice alt dispozitiv adresat este privit ca *slave*.

Magistrala I²C este o magistrală de tip *multi-master*. Aceasta înseamnă că mai multe dispozitive care pot controla magistrala pot fi cuplate la aceasta. Posibilitatea de a cupla mai mult de un dispozitiv *master* la magistrală înseamnă că mai mult de un singur dispozitiv poate încerca să inițieze un transfer pe magistrală, la același moment de timp. Pentru a se evita această situație de incertitudine, a fost elaborată o procedură de arbitrarie a priorităților, bazată pe conectarea de tip ȘI-cablat a tuturor dispozitivelor la magistrală. Semnalele de ceas pe durata arbitrării de priorități reprezintă rezultatul sincronizării semnalelor de ceas generate de

cele două dispozitive *master* prin utilizarea funcției de tip ȘI-cablat a liniilor **SCL**. Generarea semnalelor de ceas pe magistrală revine întotdeauna în sarcina dispozitivelor *master*; fiecare dispozitiv *master* generează propriul său semnal de ceas pe durata transferului de date pe magistrala sistemului. Semnalele de ceas de pe magistrală pot fi doar alterate doar dacă un dispozitiv *slave* lent forțează linia de ceas la nivel logic LOW sau de un alt dispozitiv *master*, pe durata arbitrării priorităților.

Ambele linii, **SDA** și **SCL**, sunt bidirecționale și conectate printr-o rezistență de pull-up la tensiunea de alimentare. Atunci când magistrala este liberă, ambele linii sunt în starea HIGH. Etajul de ieșire al dispozitivului conectat la magistrală trebuie să fie de tip *open-drain* sau *open-collector* pentru a se realiza funcția ȘI-cablat. Pe magistrala **I²C**, transferurile de date pot fi efectuate cu rate de maxim 100 kbiți/s în modul standard sau maxim 400 kbiți/s în modul rapid. Numărul de dispozitive cuplabile la magistrala **I²C** este limitat doar de încărcarea capacitivă (maxim 400 pF) a liniilor magistralei.

2.2.3.3 TRANSFERURILE PE MAGISTRALA I²C

Datorită diversității tehnologiilor de implementare a circuitelor cuplabile la liniile interfeței **I²C**, nivelele logice nu sunt fixate și depind de valoarea tensiunii de alimentare V_{DD} . Pentru transferul fiecărui bit este generat câte un impuls de ceas.

2.2.3.3.1 VALIDITATEA DATELOR

Datele vehiculate pe linia **SDA** trebuie să fie stabile pe durata HIGH a impulsului de ceas. Modificările stării liniei **SDA** trebuie să se producă doar atunci când semnalul de ceas este LOW.

2.2.3.3.2 CONDIȚIILE START ȘI STOP

Printre procedurile implementate pe magistrala **I²C**, situații de excepție sunt considerate condițiile de START și STOP.

O tranziție din starea HIGH în starea LOW a liniei **SDA**, pe durata căreia linia **SCL** este HIGH, este interpretată ca o condiție de START.

O tranziție din starea LOW în starea HIGH a liniei **SDA**, pe durata căreia linia **SCL** este HIGH, este interpretată ca o condiție de STOP.

Condițiile de START și de STOP sunt generate întotdeauna de un dispozitiv *master*. După generarea unei condiții de START se consideră că magistrala este ocupată. Magistrala este considerată din nou ca fiind neutilizată după apariția unei condiții de STOP.

Detectarea condițiilor de START și de STOP de către dispozitivele *slave* cuplate la magistrală este foarte facilă dacă acestea înglobează *hardware*-ul specializat de interfațare. Pentru dispozitivele care nu dispun de acest *hardware* specializat, se impune ca linia **SDA** să fie eșantionată de două ori pe durata unei perioade de ceas, pentru ca această tranziție să poată fi detectată.

2.2.3.3.3 TRANSFERURILE DE DATE PE MAGISTRALĂ

a) Transferurile de date sub formă de cuvânt

Orice cuvânt de date transferat pe magistrală trebuie să aibă lungimea de 8 biți. În schimb, numărul de octeți ce pot fi transferați pe linia **SDA** este practic nelimitat. Fiecare octet transferat trebuie să fie urmat de un bit de confirmare (*acknowledge*). Transferurile de date încep întotdeauna cu bitul cel mai semnificativ al octetului respectiv. Dacă un dispozitiv receptor nu poate accepta un alt octet de date înainte de a realiza o funcție specială cum ar fi de pildă tratarea unei întreruperi interne, acesta poate forța linia de ceas, **SCL**, la nivel LOW

pentru a forța ca emițătorul să intre în stare de WAIT. Transferul de date poate continua atunci când receptorul eliberează linia SCL.

În anumite cazuri, este posibilă utilizarea unui alt format pentru transferul pe magistrală. Un mesaj care începe cu o astfel de adresă poate fi terminat prin utilizarea unei condiții de STOP, chiar în timpul transmiterii unui octet de informație. În această situație nu se generează bitul de confirmare.

b) Bitul de confirmare

Transferurile de date cu confirmare sunt obligatorii pentru a se asigura integritatea datelor pe magistrală. Semnalul de ceas asociat bitului de confirmare este generat de dispozitivul *master*. Pe durata acestui impuls de ceas, dispozitivul emitent eliberează linia SDA (nivelul acesteia este HIGH).

Dispozitivul de recepție trebuie să forțeze linia SDA la nivel coborât pe durata impulsului de ceas de confirmare, astfel acest nivel coborât să rămână stabil pe durata HIGH a impulsului de ceas de confirmare.

În mod obișnuit, un dispozitiv ce realizează funcția de recepție mesaj trebuie să emită câte un semnal de confirmare după fiecare octet recepționat. Atunci când un dispozitiv *slave* cu funcție de recepție nu confirmă adresa asociată (de exemplu, acest dispozitiv nu este capabil să răspundă deoarece efectuează un set de operații în timp real), linia de date trebuie lăsată neutilizată (HIGH) de către dispozitivul *slave*. În această situație, dispozitivul *master* poate genera o condiție de STOP pentru a termina transferul. Dacă dispozitivul *slave* ce realizează funcția de recepție confirmă adresa asociată dar în procesul de transfer ulterior nu mai poate recepționa octeți, este, de asemenea, necesar ca dispozitivul *master* să termine transferul. Acest fapt este indicat prin faptul că receptorul nu confirmă recepționarea următorului octet, lasă linia SDA pe nivel HIGH, iar dispozitivul master generează condiția de STOP.

Dacă în procesul de transfer este implicat un dispozitiv *master* ce realizează funcția de recepție, acest dispozitiv trebuie să semnalizeze sfârșitul transferului prin neconfirmarea ultimului octet recepționat de la *slave*. Dispozitivul *slave* trebuie să elibereze linia SDA pentru ca dispozitivul *master* să poată transmite o condiție de STOP.

2.2.3.4 ARBITRAREA PRIORITĂȚILOR ȘI GENERAREA CEASULUI

a) Sincronizarea pe magistrala I²C

Toate dispozitivele *master* generează propriul semnal de ceas pe linia SCL pentru a transmite mesaje pe magistrala I²C. Datele sunt valide doar pe durata HIGH a impulsurilor de ceas. Prezența unui semnal de ceas pe magistrală este necesară pentru procedura de arbitraj bit cu bit.

Sincronizarea ceasului este asigurată prin utilizarea conexiunii de tip ȘI-cablat a interfețelor de magistrală la linia SCL. Aceasta înseamnă că o tranziție din HIGH în LOW pe linia SCL va determina dispozitivele cuplate la magistrală să își înceapă procesul de contorizare a perioadelor LOW odată ce semnalul de ceas al unui dispozitiv a devenit LOW, se va menține linia SCL în această stare până semnalul de ceas devine din nou HIGH. Totuși, tranziția din starea LOW în starea HIGH nu va determina schimbarea stării liniei de ceas dacă un alt semnal de ceas cuplat la linia de ceas a magistralei se află în stare LOW. Durata cât timp linia SCL va fi menținută în stare LOW va fi determinată de dispozitivul care este caracterizat de cea mai mare durată a nivelului coborât al ceasului. Celelalte dispozitive, caracterizate de o durată mai mică a palierului stării LOW a semnalului de ceas, trec în stare de WAIT cu semnalul de ceas la nivel ridicat.

Atunci când, toate dispozitivele, implicate în procesul de comunicare pe magistrală, și-au încheiat contorizarea perioadei LOW a semnalului de ceas, linia respectivă va fi eliberată și va trece în stare HIGH. În acest mod, nu vor mai exista diferențe între semnalele de ceas ale

dispozitivelor și starea linie de ceas a magistralei, toate dispozitivele începându-și contorizarea duratelor HIGH ale semnalelor de ceas. Primul dispozitiv care își încheie perioada HIGH a semnalului de ceas va forța linia **SCL** din nou la nivel LOW.

Semnalul de ceas de pe linia **SCL** este astfel sincronizat, având durata de nivel coborât determinată de dispozitivul caracterizat de cea mai lungă perioadă LOW a semnalului de ceas și durata de nivel ridicat determinată de dispozitivul caracterizat de cea mai scurtă perioadă HIGH a semnalului de ceas.

b) Arbitrarea priorităților

Un dispozitiv *master* poate iniția un transfer de date doar dacă magistrala este liberă. Două sau mai multe dispozitive *master* de magistrală pot genera o condiție de START pe durata timpului de HOLD din condiția de START. Arbitrarea are loc prin intermediul liniei de date, **SDA**, pe durata cât linia de ceas, **SCL**, este pe nivel HIGH. Astfel, unul dintre dispozitivele *master* transmite un nivel HIGH pe magistrală, în timp ce celălalt, care transmite un nivel LOW, își va dezactiva etajul de ieșire deoarece nivelul logic de pe magistrală nu corespunde cu nivelul logic transmis de către acesta. Arbitrarea poate continua pentru mai mulți biți. Prima etapă constă în compararea biților de adresă. Dacă două dispozitive *master* încearcă să adreseze același dispozitiv *slave*, arbitrarea continuă cu compararea datelor. Deoarece adresele și datele sunt utilizate pentru arbitrarea magistralei, se constată că nu există pierderi de informație pe liniile magistralei pe durata acestui proces.

Un dispozitiv *master* care pierde arbitrarea poate genera impulsuri de ceas până la încheierea procesului de transmitere a octetului în cursul căruia a pierdut arbitrarea.

2.2.4 IEȘIRILE MODULATE ÎN DURATĂ

Microcontroller-ul 80C552 posedă două canale de ieșire modulate în durată. Aceste ieșiri generează impulsuri ale căror durate și factori de umplere pot fi programate. Frecvența de repetiție a impulsurilor este controlabilă prin intermediul registrului PWMP, având lungimea de 8 biți. Expresia frecvenței impulsurilor de ieșire este dată de următoarea ecuație:

$$f_{\text{PWM}} = \frac{f_{\text{OSC}}}{2 \times (1 + \text{PWMP}) \times 255} \quad (2.2)$$

Registrul PWMP asigură semnalul de ceas pentru un numărător; atât registrul PWMP, cât și numărătorul fiind comune pentru ambele canale de ieșire. Numărătorul funcționează modulo 255. Valoarea de 8 biți a numărătorului este comparată cu două registre, PWM0 și PWM1, asociate fiecare câte unui canal de ieșire. Dacă conținutul acestor registre este mai mare decât valoarea curentă a numărătorului, atunci semnalele de ieșire sunt forțate la nivel coborât. În schimb, dacă conținutul acestor registre este mai mic, sau cel puțin egal, cu valoarea curentă a numărătorului, atunci semnalele de ieșire sunt forțate la nivel ridicat - HIGH. Ca urmare, duratele impulsurilor de ieșire sunt determinate de conținutul registrelor PWM0 și PWM1, denumite și registre de prescalare.

Prin integrarea semnalelor de la ieșirile modulate în durată se poate obține un convertor digital-analog dual.

Încărcarea registrelor de prescalare cu valorile 00H sau FFH determină ca ieșirile canalelor să rămână constante la nivel ridicat sau coborât.

Reprogramarea registrelor de prescalare determină modificarea imediată a ieșirilor modulate, nefiind nevoie să se aștepte până la terminarea perioadei curente.

Factorul de umplere al impulsurilor de la ieșire rezultă ca fiind:

$$\gamma = \frac{\text{PWM}}{255 - \text{PWM}} \quad (2.3)$$

În figura 2.3 este prezentată diagrama funcțională a celor două canale de ieșire modulate în durată.

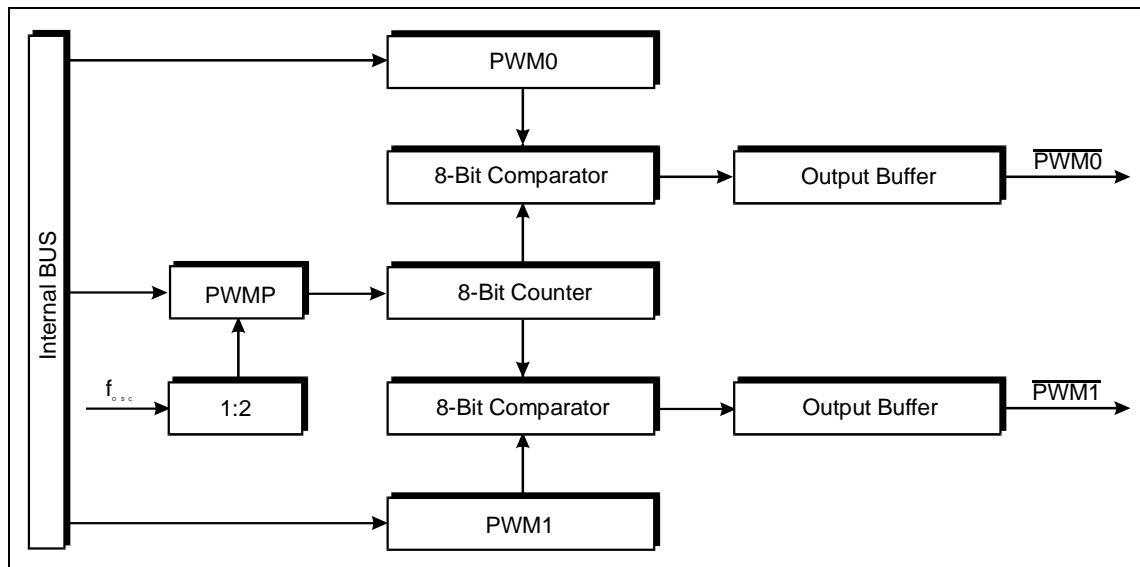

Figura 2.3 - Structura ieșirilor modulate în durată.

2.2.5 SECȚIUNEA ANALOGICĂ A MICROCONTROLLER-ULUI

Secțiunea analogică este reprezentată de un multiplexor analogic și de un convertor analog-digital cu aproximații succesive, cu rezoluția de 10 biți, ce furnizează rezultatul în cod binar direct (figura 2.4).

Tensiunea de referință a convertorului analog-digital se aplică structurii prin intermediul unui pin dedicat acestei manipulari.

Un ciclu de conversie durează 50 de cicluri mașină, ceea ce înseamnă aproximativ 50 μ s pentru frecvența ceasului de 11,0592 MHz. Codul binar de ieșire nu prezintă discontinuități în funcția de transfer a convertorului analog-digital.

Atât intrările multiplexorului analogic, cât și intrarea convertorului analog-digital acceptă tensiuni de intrare în gama (0 ÷ +5)V.

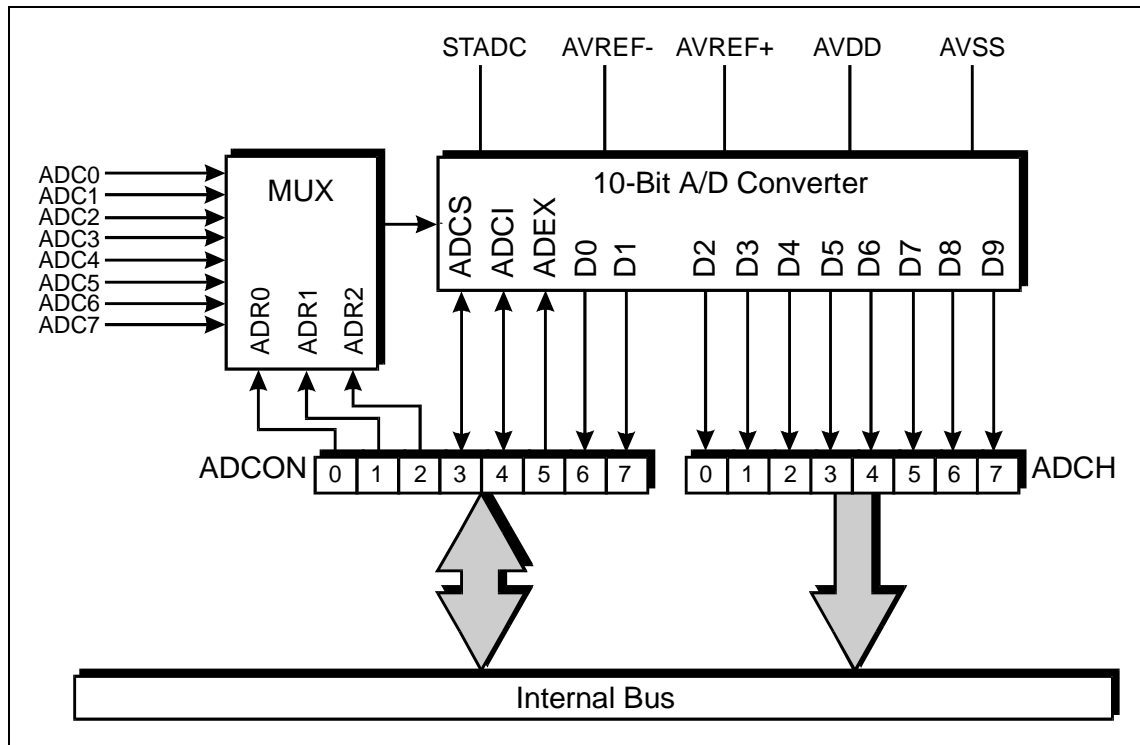
Conversia analog-digitală este efectuată prin metoda aproximațiilor succesive; în figura 2.5 sunt reprezentate elementele componente ale convertorului analog-digital cu aproximații succesive. Structura conține un convertor digital-analogic (DAC) care convertește conținutul registrului de aproximații succesive într-o tensiune V_{DAC} . Această tensiune este comparată cu tensiunea de intrare, V_{in} ; ieșirea comparatorului este furnizată circuitului de comandă a registrului de aproximații succesive, care controlează funcționarea acestuia.

O conversie este inițiată prin setarea bitului ADCS (ADC Start) din registrul ADCON (A/D Control). Acest bit poate fi modificat atât prin *software*, cât și prin *hardware* sau combinat.

Declanșarea unei conversii analog-digitale exclusiv prin mijloace software se poate face doar atunci când bitul ADCON.5 (ADEX) este setat la "0"; începerea unui ciclu de conversie se efectuează prin setarea bitului de control ADCS. La inițierea prin software a unei conversii, aceasta este demarată la începutul ciclului mașină care urmează celui în care a fost setat bitul ADCS.

Declanșarea unei conversii analog-digitale prin mijloace combinate software-hardware se poate face doar atunci când bitul ADCON.5 = "1"; inițierea unui ciclu de conversie poate fi efectuată fie la fel ca în cazul precedent, prin setarea bitului de start (ADCS), fie prin aplicarea unui front crescător pinului extern STADC. În această ultimă situație, frontul aplicat trebuie precizat de un nivel logic coborât, care să dureze minimum un ciclu mașină, respectiv urmat de un nivel logic ridicat, cu durata de minimum un ciclu mașină. Tranziția aplicată pinului STADC este recunoscută la sfârșitul ciclului mașină curent, iar conversia este inițiată la începutul următorului ciclu mașină.

Următoarele două cicluri mașină sunt folosite pentru inițializarea convertorului analog-digital. La sfârșitul primului ciclu, se citește indicatorul de stare ADCS; dacă indicatorul este citit pe durata efectuării unei conversii, rezultatul citirii acestui indicator constă în poziționarea acestuia în “1”. La sfârșitul celui de-al doilea ciclu mașină începe eșantionarea semnalelor de intrare.

Figura 2.4 - Secțiunea analogică a microcontroller-ului 80C552.

Pe durata următoarelor 8 cicluri mașină este eșantionată tensiunea de intrare aplicată pinului, anterior selectat, al portului P_5 . Această tensiune trebuie să rămână stabilă pe această durată pentru a se obține un rezultat corect. Se admite o viteză de variație a tensiunii eșantionate de cel mult 10V/ms.

În continuare, se efectuează conversia analog-digitală propriu-zisă. Aceasta se desfășoară prin setarea bitului cel mai semnificativ la “1”, de către circuitul de control al registrului de aproximații succesive; ieșirea registrului SAR este convertită într-o tensiune proporțională și comparată cu tensiunea de intrare. Dacă aceasta este mai mare, bitul MSB rămâne setat la “1”; în caz contrar, acest bit este resetat. Procesul continuă în ordine inversă a importanței biților, până când toți cei zece biți au fost testați. În acest moment, rezultatul conversiei este conținut în registrul de aproximații succesive.

Sfârșitul conversiei analog-digitale pe 10 biți este semnalizată prin setarea bitului ADCI (ADCON.4) în cadrul registrului de comenzi și stare. Cei mai semnificativi 8 biți ai rezultatului sunt memorați în registrul ADCH. Cei mai puțin semnificativi doi biți sunt memorați în biții ADCON.7 și ADCON.6 ai registrului de comenzi și stare. Utilizatorul poate ignora cei mai puțin semnificativi doi biți ai rezultatului și poate utiliza doar cei mai semnificativi 8 biți, memorați în registrul ADCH.

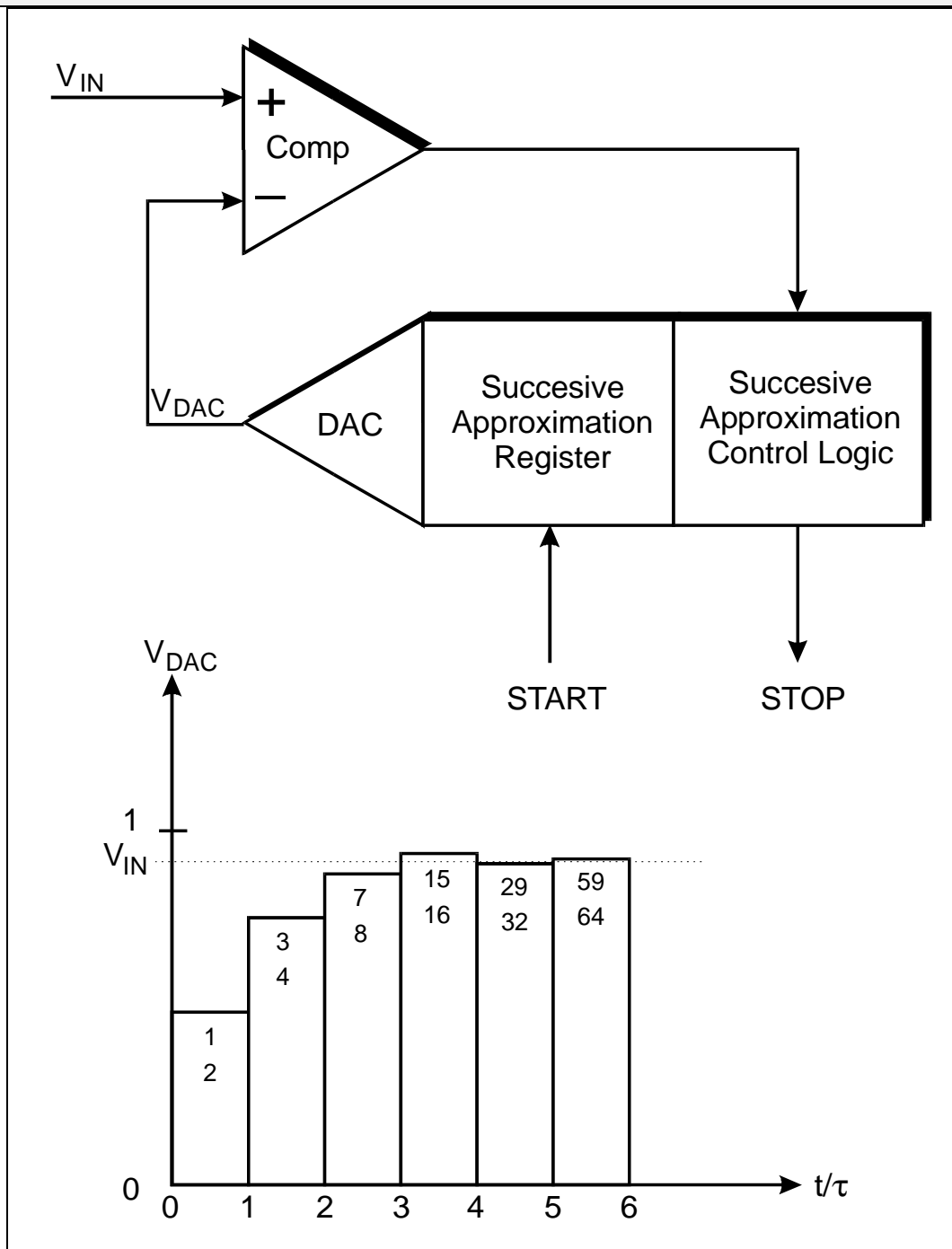
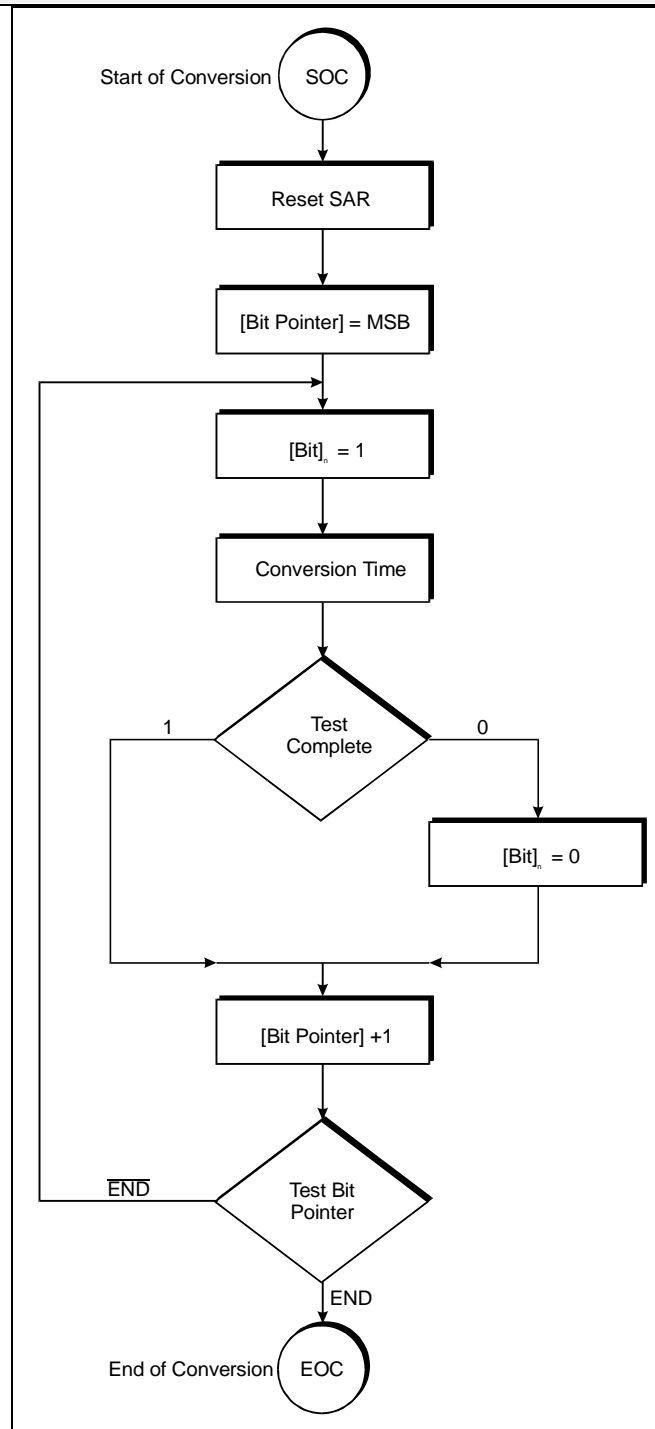

Figura 2.5 - Convertorul analog-digital.

Figura 2.6 ilustrează desfășurarea procesului de conversie analog-digitală cu aproximații succesive.

În orice situație, durata unei conversii este de 50 cicluri mașină. Bitul de sfârșit de conversie, ADCI, este setat, iar bitul de start conversie, ADCS, este resetat după 50 de cicluri mașină de la poziționarea pe nivel ridicat al acestuia din urmă.

Biții de control ADCON.0, ADCON.1 și ADCON.2 sunt utilizați pentru comanda intrărilor de selecție ale multiplexorului analogic, de tip 8:1.

Figura 2.6 - Organigrama de desfășurare a unei conversii.

O rutină de conversie aflată în desfășurare nu este afectată de o comandă de start, indiferent de natura sa (*hardware* sau *software*).

Rezultatul obținut la încheierea unui proces de conversie rămâne neafectat, cu bitul ADCI poziționat pe “1”, chiar dacă se comandă intrarea în modul “inactiv” (*idle*).

La intrarea în modul de lucru “*idle*” sau “*power-down*” al microcontroller-ului, o conversie analog-digitală aflată în plin proces de desfășurare este întreruptă. Rezultatele parțiale obținute până acum sunt iremediabil pierdute, nefiind transferate în registrele rezultat și/sau în registrul de comenzi și stare.

Convertorul analog-digital dispune de pini proprii de alimentare (AV_{DD} și AV_{SS}) și de doi pini pentru tensiunea de referință externă (V_{ref+} și V_{ref-}). Rezultatul conversiei poate fi

calculat prin utilizarea următoarei caracteristici de transfer:

$$N = 2^{10} \times \frac{V_{IN} - V_{REF-}}{V_{REF+} - V_{REF-}} = 1024 \times \frac{V_{IN} - V_{REF-}}{V_{REF+} - V_{REF-}} \quad (2.4)$$

Prin utilizarea numai a celor mai semnificativi 8 biți ai rezultatului, conținuți în registrul ADCH, caracteristica de transfer devine:

$$N = 2^8 \times \frac{V_{IN} - V_{REF-}}{V_{REF+} - V_{REF-}} = 256 \times \frac{V_{IN} - V_{REF-}}{V_{REF+} - V_{REF-}} \quad (2.5)$$

2.2.6 MĂSURAREA INTERVALELOR DE TIMP PRIN UTILIZAREA REGISTRELOR DE CAPTARE A EVENIMENTELOR

Atunci când un eveniment extern recursiv este reprezentat sub forma unui front crescător sau descrescător care este aplicat unuia dintre cei patru pini de captare a evenimentelor, intervalul de timp dintre două evenimente poate fi măsurat folosind temporizatorul T_2 și unul dintre cele patru registre de captare a evenimentelor, CT0, CT1, CT2 sau CT3. La apariția unui eveniment, conținutul timer-ului T_2 este transferat în registrul de captare a evenimentelor selectat și este generat un semnal de întrerupere specific acestui registru, CT0I, CT1I, CT2I sau CT3I. Indicatorii de stare anterior menționați reprezintă patru dintre cei 8 biți ai registrului de funcții speciale, denumit TM2IR.

Această rutină de întrerupere poate fi folosită pentru calcularea intervalului de timp corespunzător, dacă se cunoaște valoarea anterioară a timer-ului T_2 . Pentru o frecvență a ceasului de 12 MHz programarea timer-ului poate fi făcută astfel încât acesta să furnizeze indicații de depășire la fiecare 524 ms. Dacă intervalul de timp dintre două evenimente succesive este mai scurt de 524 ms, atunci calculul intervalului de timp este foarte simplu, rutina de întrerupere fiind mult mai scurtă. Pentru intervale de timp mai mari de 524ms, trebuie utilizată o extensie a timer-ului T_2 .

Timer-ul T_2 este conectat la patru registre de 16 biți, menționate anterior și, de asemenea la trei registre de comparare, cu lungimea de 16 biți (figura 2.7). Registrele de comparare pot fi folosite pentru a seta, reseta sau comuta pini de ieșire ai portului P_4 la anumite intervale preprogramate de timp.

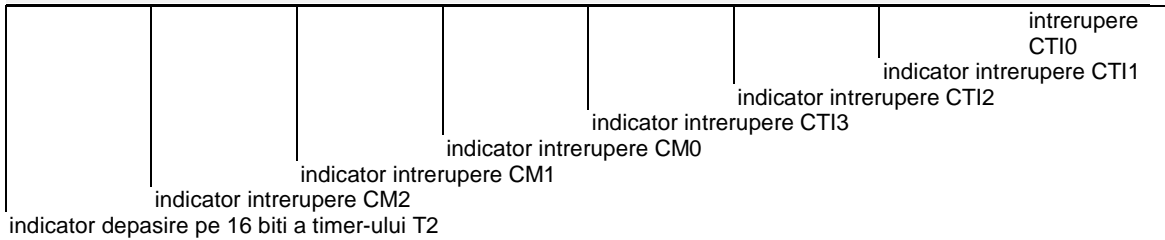
În continuare sunt prezentate registrele utilizate în secțiunea de captare a evenimentelor și de comparare, adresele lor, precum și semnificația fiecăruia dintre biții aparținând acestor registre.

Registrul TM2CON (EAH) - valoare la reset 00 H

(MSB)				(LSB)			
T2IS1	T2IS0	T2ER	T2B0	T2P1	T2P0	T2MS1	T2MS0
						0 0 - Timer T2 oprit;	
						0 1 - ceas = $f_{osc} : 12$;	
						1 0 - mod test;	
						1 1 - ceas extern (T2).	
				0 0 - ceas : 1 (intern sau extern);			
				0 1 - ceas : 2 (intern sau extern);			
				1 0 - ceas : 4 (intern sau extern);			
				1 1 - ceas : 8 (intern sau extern).			
				Indicator intrerupere depasire pe 8 biti Timer T2			
				activare reset extern Timer T2; daca este 1, T2 poate fi resetat cu un front crescator pe pinul RT2 (P1.5).			
				selectare intrerupere de depasire pe 8 biti Timer T2			
				selectare intrerupere de depasire pe 16 biti Timer T2			

Registrul IP1 (F8H) - valoare la reset 00 H

(MSB)	PT2	PCM2	PCM1	PCM0	PCT3	PCT2	PCT1	(LSB)
								nivel de prioritate al intreruperii asociate registrului de captare 0
								nivel de prioritate al intreruperii asociate registrului de captare 1
								nivel de prioritate al intreruperii asociate registrului de captare 2
								nivel de prioritate al intreruperii asociate registrului de captare 3
								nivel de prioritate al intreruperii asociate comparatorului 1
								nivel de prioritate al intreruperii asociate comparatorului 1
								nivel de prioritate al intreruperii asociate depasirii timer-ului T2

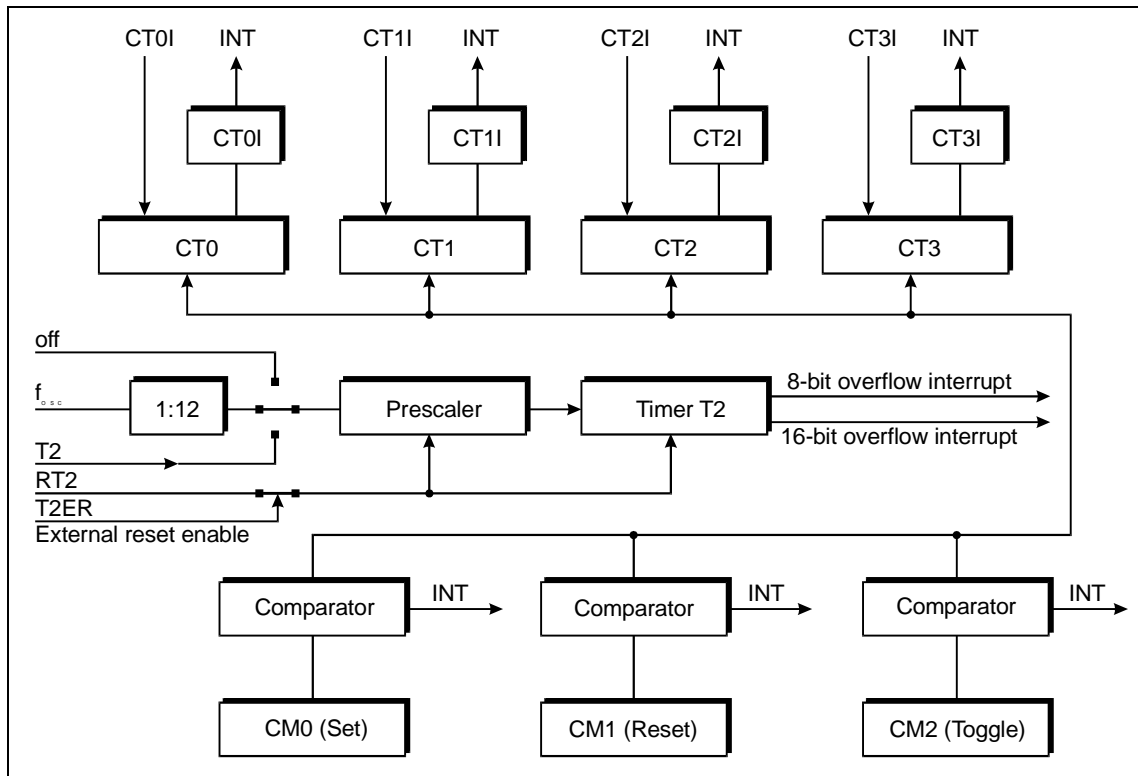

Figura 2.7 - Secțiunea de captare a evenimentelor și comparare a microcontroller-ului 80C552.

3. PREZENTAREA SETULUI DE INSTRUCȚIUNI AL MICROCONTROLLER-ULUI 80C51

3.1 ACALL addr11

Funcția:	Absolute Call		
Descriere:	Apelează necondiționat o subrutină localizată la adresa indicată. Instrucțiunea incrementează contorul programului de două ori, pentru a obține adresa următoarei instrucțiuni, apoi încarcă în stivă rezultatul pe 16 biți (primul octet este cel mai puțin semnificativ) și incrementează pointerul stivei de două ori. Adresa destinație e obținută prin concatenarea succesivă a celor 5 biți mai semnificativi ai contorului programului, după incrementare, biții 7÷5 ai codului operației și octetul al doilea al instrucțiunii. Subrutina apelată trebuie să înceapă în același bloc (de dimensiune 2 kocteți) al memoriei de program ca și primul octet al instrucțiunii care urmează instrucțiunii ACALL. Nu se afectează indicatorii de condiție.		
Exemplu:	Inițial registrul pointer de stivă, SP, conținea valoarea 07H. Eticheta SUBRTN e localizată în memorie la adresa 0345H. După execuția instrucțiunii: <div style="text-align: center;">ACALL SUBRTN</div> la locația 0123H, SP va conține valoarea 09H, locațiile interne RAM 08H și 09H vor conține 25H și, respectiv 01H, iar PC va conține 0345H.		
Octeți:	2		
Ciclii mașină:	2		
Codare:	$a_{10} a_9 a_8 1$	0 0 0 1	$a_7 a_6 a_5 a_4$ $a_3 a_2 a_1 a_0$
Operații:	ACALL (PC) ← (PC)+2 (SP) ← (SP)+1 (SP) ← (PC ₇₊₀) (SP) ← (SP)+1 (SP) ← (PC ₁₅₊₈) (PC ₁₀₊₀) ← adresa blocului		

3.2 ADD A, <scr-byte>

Funcția:	Adunare
Descriere:	Instrucțiunea ADD adună acumulatorul cu octetul indicat, lăsând rezultatul în acumulator. Indicatorii de transport și de transport auxiliar sunt setați, respectiv dacă există un transport de la bitul 7 sau de la bitul 3, și sunt resetați dacă nu există transport. Când se adună întregi fără semn, indicatorul de transport indică depășire. Indicatorul de depășire, OV, este setat dacă este un transport la bitul 6, dar nu mai departe de bitul 7, sau un transport de la bitul 7, dar nu provenit de la bitul 6. În celelalte situații, OV este resetat. Când se adună întregi cu semn, indicatorul OV semnalizează un număr negativ ca sumă a doi operanzi pozitivi, sau o sumă pozitivă ca rezultat a adunării a doi operanzi negativi. Sunt permise 4 moduri de adresare a operandului sursă: adresare prin registru, adresare directă, adresare indirectă prin registru sau adresare imediată.
Exemplu:	Acumulatorul conține valoarea 0C3H (11000011B) iar registrul 0

conține 0AAH (10101010B). Instrucțiunea:

ADD A, R₀

va determina ca valoarea conținută de acumulator să fie 6DH (01101101B), cu indicatorul AC resetat și atât indicatorul de transport, cât și OV, setate la 1.

ADD A, Rn

Octeți: 1
Cicluri mașină: 1
Operații: ADD
(A) ← (A) + (Rn)

ADD A, direct

Octeți: 2
Cicluri mașină: 1
Operații: ADD
(A) ← (A) + (direct)

ADD A, @Ri

Octeți: 1
Cicluri mașină: 1
Operații: ADD
(A) ← (A) + ((Ri))

ADD A, #data

Octeți: 2
Cicluri mașină: 1
Operații: ADD
(A) ← (A) + #data

3.3 ADDC A, <scr-byte>

Funcția: Adunare cu indicatorul de transport

Descriere: Instrucțiunea ADDC adună acumulatorul cu octetul indicat și cu indicatorul de transport, lăsând rezultatul în acumulator. Indicatorii de transport și de transport auxiliar sunt setați, respectiv dacă există un transport de la bitul 7 sau de la bitul 3, și sunt resetați dacă nu există transport. Când se adună întregi fără semn, indicatorul de transport indică depășire. indicatorul de depășire, OV, este setat dacă este un transport la bitul 6, dar nu mai departe de bitul 7, sau un transport de la bitul 7, dar nu provenit de la bitul 6. În celelalte situații, OV este resetat. Când se adună întregi cu semn, indicatorul OV semnalizează un număr negativ ca sumă a doi operanzi pozitivi, sau o sumă pozitivă ca rezultat a adunării a doi operanzi negativi. Sunt permise 4 moduri de adresare a operandului sursă: adresare prin registru, adresare directă, adresare indirectă prin registru sau adresare imediată.

Exemplu: Acumulatorul conține 0C3H (11000011B) și registrul 0 conține 0AAH (10101010B) cu setarea indicatorului de transport. Instrucțiunea:

ADDC A, R0

va determina ca acumulatorul să conțină valoarea 6EH (01101110B), cu indicatorul AC resetat, iar indicatorul de transport și OV setate la 1.

ADDC A, Rn

Octeți: 1
Cicluri mașină: 1
Operații: ADDC
(A) ← (A) + (C) + (Rn)

ADDC A, direct

Octeți: 2
 Cicluri mașină: 1
 Operații: ADDC
 $(A) \leftarrow (A) + (C) + (\text{direct})$

ADDC A, @Ri

Octeți: 1
 Cicluri mașină: 1
 Operații: ADDC
 $(A) \leftarrow (A) + (C) + ((Ri))$

ADDC A, #data

Octeți: 2
 Cicluri mașină: 1
 Operații: ADDC
 $(A) \leftarrow (A) + (C) + \#data$

3.4 AJMP addr11

Funcția: Absolute Jump
Descrierea: AJMP transferă execuția programului la adresa indicată, care este formată la momentul rulării prin concatenarea celor 5 biți mai semnificativi ai contorului programului, PC, (după incrementarea de două ori a acestuia), biții 7÷5 de cod ai operației și al doilea octet al instrucțiunii. Destinația trebuie să fie în același bloc de 2 kocteți din memoria de program ca primul octet al instrucțiunii următoare instrucțiunii AJMP.
Exemplu: Eticheta JMPADR e situată la locația de memorie 0123H. Instrucțiunea
 AJMP JMPADR
 este situată la locația 0345H și va încarca contorul programului, PC, cu 0123H.
Octeți: 2
Cicluri mașină: 2
Operații: AJMP
 $(PC) \leftarrow (PC) + 2$
 $(PC_{10+0}) \leftarrow \text{adresa de pagină}$

3.5 ANL <dest-byte>, <scr-byte>

Funcția: ȘI LOGIC între variabile de tip octet
Descriere: ANL efectuează operația de ȘI LOGIC între variabilele de tip octet indicate și încarcă rezultatul în variabila destinație. Nu afectează nici un indicator de condiție. Cei doi operanzi permit 6 combinații de moduri de adresare. Când destinația este acumulatorul, sursa poate fi adresată prin registru, direct, indirect prin registru sau imediat; când destinația este o adresă directă, sursa poate fi acumulatorul sau o dată imediată.
Notă: Când această instrucțiune este utilizată pentru a modifica un port de ieșire, valoarea utilizată ca dată inițială va fi citită de la ieșire, nu de la pinii de intrare.
Exemplu: Dacă acumulatorul conține valoarea 0C3H (11000011B) și registrul 0 conține valoarea 55H (01010101B) atunci instrucțiunea
 ANL A, R0
 va determina ca acumulatorul să conțină valoarea 41H. Când destinația este un octet direct adresabil, această instrucțiune va reseta combinațiile

de biți din orice locație RAM sau registru hardware. Octetul mascat care determină resetarea biților va fi o constantă conținută în instrucțiune sau o valoare creată în acumulator la rulare. Instrucțiunea

ANL P1, #0111001B

va reseta biții 7, 3 și 2 ai portului de ieșire 1.

ANL A, Rn

Octeți: 1
Cicluri mașină: 1
Operații: ANL
 $(A) \leftarrow (A) \wedge (Rn)$

ANL A, direct

Octeți: 2
Cicluri mașină: 1
Operații: ANL
 $(A) \leftarrow (A) \wedge (\text{direct})$

ANL A, @Ri

Octeți: 1
Cicluri mașină: 1
Operații: ANL
 $(A) \leftarrow (A) \wedge ((Ri))$

ANL A, #data

Octeți: 2
Cicluri mașină: 1
Operații: ANL
 $(A) \leftarrow (A) \wedge \#data$

ANL direct, A

Octeți: 2
Cicluri mașină: 1
Operații: ANL
 $(\text{direct}) \leftarrow (\text{direct}) \wedge (A)$

ANL direct, #data

Octeți: 3
Cicluri mașină: 2
Operații: ANL
 $(\text{direct}) \leftarrow (\text{direct}) \wedge \#data$

3.6 ANL C, <scr-bit>

Funcția: ȘI LOGIC între variabile de tip bit
Descriere: Dacă valoarea booleană a bitului sursă este un 0 logic, atunci resetează indicatorul de transport; altfel acest indicator rămâne în starea curentă. Simbolul ('/') precedind operandul, în limbaj de asamblare, indică faptul că complementul logic al bitului adresat e utilizat ca valoare sursă, fără însă ca bitul sursă să fie afectat. Pentru operandul sursă este permisă numai adresarea directă.

Exemplu: Setează indicatorul de transport dacă și numai dacă P1.0=1, ACC.7=1 și OV=0:

```
MOV C, P1.0      ; incarca carry cu bitul 0 al portului 1
ANL C, ACC.7    ; SI cu bitul 7 al acumulatorului
ANL C, /OV; SI cu negatul indicatorului de depasire.
```

ANL C, bit

Octeți: 2

Cicluri mașină: 2
 Operații: ANL
 $(C) \leftarrow (C) \wedge (\text{bit})$

ANL C, /bit

Octeți: 2
 Cicluri mașină: 2
 Operații: ANL
 $(C) \leftarrow (C) \wedge \lceil(\text{bit})$

3.7 CJNE <dest-byte>, <scr-byte>,rel

Funcția: Comparație și salt dacă nu este egalitate
Descriere: Instrucțiunea CJNE compară cei doi operanzi și determină un salt în execuția programului dacă valorile lor nu sunt egale. Destinația saltului este compusă prin adunarea deplasării relative cu semn, în ultimul octet al instrucțiunii, cu conținutul contorului programului, PC, după incrementarea acestuia la adresa de start a următoarei instrucțiuni. Indicatorul de transport e setat dacă valoarea întregului fără semn a octetului destinație e mai mică decât valoarea întregului fără semn a <scr-byte>; altfel, indicatorul de transport e resetat. Instrucțiunea nu afectează nici un operand. Cei doi operanzi permit 4 combinații de moduri de adresare: acumulatorul poate fi comparat cu orice octet direct sau imediat adresabil, cu orice locație indirectă de RAM sau registrii de lucru pot fi comparați cu o constantă imediată.

Exemplu: Acumulatorul conține valoarea 34H. Registrul 7 conține valoarea 56H. Prima instrucțiune din secvența:

```
CJNE R7, #60H, NOT_EQ
R7=60H
```

```
NOT_EQ: JC REQ_LOW
```

setează indicatorul de transport și sare la instrucțiunea cu eticheta NOT_EQ. Prin testarea indicatorului de transport, această instrucțiune determină dacă registrul R7 e mai mare sau mai mic decât 60H.

Dacă data care a fost prezentă la portul 1 este 34 H, atunci instrucțiunea

```
WAIT:CJNE A, P1, WAIT
```

resetează indicatorul de transport și continuă cu următoarea instrucțiune din secvență, până când acumulatorul se egalează cu data citită din portul P1. Dacă în portul P1 au fost introduse alte valori, programul va bucla în acest punct până când data din portul P1 va deveni 34H.

CJNE A, direct, rel

Octeți: 3
 Cicluri mașină: 2
 Operații: $(PC) \leftarrow (PC) + 3$
 IF (A) < > (direct)
 THEN
 $(PC) \leftarrow (PC) + \text{offset relativ}$
 IF (A) < (direct)
 THEN
 $(C) \leftarrow 1$
 ELSE
 $(C) \leftarrow 0$

CJNE A, #data, rel

Octeți: 3
 Cicluri mașină: 2

Operații: (PC) ← (PC) + 3
 IF (A) < > #data
 THEN
     (PC) ← (PC) + offset relativ
 IF (A) < #data
 THEN
     (C) ← 1
 ELSE
     (C) ← 0

CJNE Rn, #data, rel

Octeți: 3
 Cicluri mașină: 2
 Operații: (PC) ← (PC) + 3
 IF (Rn) < > #data
 THEN
     (PC) ← (PC) + offset relativ
 IF (Rn) < #data
 THEN
     (C) ← 1
 ELSE
     (C) ← 0

CJNE @Ri, #data, rel

Octeți: 3
 Cicluri mașină: 2
 Operații: (PC) ← (PC) + 3
 IF ((Ri)) < > #data
 THEN
     (PC) ← (PC) + offset relativ
 IF ((Ri)) < #data
 THEN
     (C) ← 1
 ELSE
     (C) ← 0

3.8 CLR A

Funcția: Resetează (inițializează) acumulatorul
 Descriere: Acumulatorul este resetat (toti biții sunt 0). Nu este afectat nici un indicator de condiție.
 Exemplu: Acumulatorul conține valoarea 5CH (01011100B). Instrucțiunea:
           CLR A
 va determina conținutul acumulatorului să fie 00H (00000000B).

Octeți: 1
 Cicluri mașină: 1
 Operații: CLR
           (A) ← 0

3.9 CLR bit

Funcția: Resetează bitul
 Descriere: Bitul specificat este resetat (poziționat la 0). Nici un alt indicator de condiție nu este afectat. Instrucțiunea **CLR bit** poate opera asupra indicatorului de transport sau asupra oricărui bit direct adresabil.

Exemplu: Portul 1 a fost înscris cu valoarea 5DH (01011101B). Instrucțiunea
 CLR P1,2
 va lăsa portul P1 setat la valoarea 59H (01011001B).

CLR C

Octeți: 1
 Cicluri mașină: 1
 Operații: CLR
 $(C) \leftarrow 0$

CLR bit

Octeți: 2
 Cicluri mașină: 1
 Operații: CLR
 $(\text{bit}) \leftarrow 0$

3.10 CPL A

Funcția: Complementarea acumulatorului
 Descriere: Fiecare bit al acumulatorului este complementat logic (complement față de 1). Biții care anterior erau 1 devin 0, și invers. Nici un indicator de condiții nu este afectat.

Exemplu: Acumulatorul conține valoarea 5CH (01011100B). Instrucțiunea:
 CPL A
 va determina ca acumulatorul să conțină valoarea 0A3H (10100011B).

Octeți: 1
 Cicluri mașină: 1
 Operații: CPL
 $(A) \leftarrow \neg(A)$

3.11 CPL bit

Funcția: Comentează o variabilă de tip bit
 Descriere: Instrucțiunea efectuează complementul variabilei de tip bit specificate. Un bit care era 1 devine 0, și invers. Nu sunt afectați indicatorii de condiții. CLR poate opera asupra bitului de transport sau asupra oricărui alt bit direct adresabil.

Notă: Când instrucțiunea este utilizată pentru a modifica un bit de ieșire, valoarea utilizată ca dată originală va fi citită ca dată de ieșire și nu de la intrare.

Exemplu: Portul 1 a fost înscris anterior cu valoarea 5DH (01011101B). Secvența de instrucțiuni:

CPL P1,1
 CPL P1,2

va determina ca portul să fie setat la valoarea 5BH (01011011B).

CPL C

Octeți: 1
 Cicluri mașină: 1
 Operații: CPL
 $(C) \leftarrow \neg(C)$

CPL bit

Octeți: 2
 Cicluri mașină: 1
 Operații: CPL
 $(\text{bit}) \leftarrow \neg(\text{bit})$

3.12 DA A

Funcția:	Ajustarea zecimală a acumulatorului
Descriere:	<p>Instrucțiunea DA A ajustează valoarea pe 8 biți din acumulator, ca rezultat al ultimei instrucțiuni de adunare a două variabile (reprezentate în format BCD-împachetat), producând două cifre de câte 4 biți. Pentru a se efectua instrucțiunea de adunare au fost folosite instrucțiunile ADD sau ADDC. Dacă biții 3÷0 ai acumulatorului reprezintă un număr mai mare decât 9 (xxx1010÷xxx1111), sau dacă indicatorul AC este setat, se adună valoarea 6 la acumulator, producând astfel un digit optimal în format BCD. Această adunare internă va seta indicatorul de transport dacă s-a propagat o depășire de la cei mai puțin semnificativi 4 biți spre biții mai semnificativi, dar altfel nu va reseta indicatorul de transport. Dacă indicatorul de transport e setat în urma acestei operații, sau dacă cei 4 biți mai semnificativi reprezintă un număr mai mare decât 9 (1010xxx÷1111xxxx), acești biți sunt incrementați cu 6, producând digitul optimal în format BCD. Indicatorul de transport va indica dacă suma celor două variabile BCD originale este mai mare decât 100, permițând sumarea zecimală în precizie multiplă. Indicatorul OV este afectat. Execuția acestei instrucțiuni durează un singur ciclu. Elementul de noutate este acela că această instrucțiune permite conversia zecimală adăugând 00H, 06H, 60H sau 66H la conținutul acumulatorului.</p> <p>Notă: Instrucțiunea DA A nu poate converti, pur și simplu, un număr hexazecimal, conținut în acumulator, în format BCD.</p>
Exemplu:	<p>Acumulatorul are valoarea 56H (01010110B) reprezentind digiții în format BCD împachetat ai numărului zecimal 56. Registrul R3 conține valoarea 67H (01100111B), reprezentând digiții în format BCD împachetat ai numărului 67. Indicatorul de transport este setat. Secvența de instrucțiuni:</p> <pre> ADDC A,R3 DA A </pre> <p>va face o adunare în complement binar față de doi, având ca rezultat valoarea 24H (00100100B) indicând în format BCD împachetat numărul zecimal 24, cele mai mici două cifre ale sumei zecimale între 56, 67 și transportul intern. Indicatorul de transport va fi setat, indicând că a apărut o depășire zecimală. Suma reală între 56, 67 și 1 este 124. Variabilele BCD pot fi incrementate sau decrementate prin adăugarea lui 01H sau 99H. Dacă inițial acumulatorul conține valoarea 30H, secvența:</p> <pre> ADD A, #99H DA A </pre> <p>va determina ca acumulatorul să conțină valoarea 99H (30+99=129). Octetul mai puțin semnificativ al sumei poate fi interpretat ca fiind:</p> $30-1=29.$
Octeți:	1
Cicluri mașină:	1
Operații:	<p>DA</p> <pre> IF [[(A₃₊₀) > 9] ∨ [(AC)=1]] THEN (A₃₊₀) ← (A₃₊₀) + 6 AND IF [[(A₇₊₄) > 9] ∨ [(C)=1]] </pre>

THEN

$$(A_{7+4}) \leftarrow (A_{7+4}) + 6$$

3.13 DEC byte

Funcția:	Decrementare variabilă de tip octet
Descriere:	Variabilade tip octet indicată este decrementată cu 1. O valoare inițială de 00H va determina ca rezultatul să fie 0FFH. Nu afectează nici un indicator. Sunt permise 4 moduri de adresare: acumulator, adresare prin registru, adresare directă, adresare indirectă prin registru. Notă: Când instrucțiunea este utilizată ca să modifice un port de ieșire, valoarea utilizată ca dată originală va fi citită de la ieșire, și nu de la intrare.
Exemplu:	Registru R0 conține valoarea 7FH (01111111B). Locațiile interne RAM 7EH și 7FH conțin valorile 00H și 40H. Instrucțiunile: DEC @R0 DEC R0 DEC @R0 vor lăsa registru R0 setat la valoarea 7EH și locațiile interne RAM 7EH și 7FH conținând 0FFH și 3FH.

3.14 DIV AB

Funcția:	Împărțire
Descrierea:	Instrucțiunea DIV AB împarte întregul fără semn, pe 8 biți, din acumulator la întregul, pe 8 biți, fără semn din registru B. După execuția instrucțiunii, acumulatorul va conține câtul împărțirii, iar registru B restul. Indicatorul de transport și OV vor fi resetate. Excepție: Dacă registru B conținea inițial valoarea 00H, valoarea returnată în acumulator și registru B vor fi subdefinite și va fi setat indicatorul de depășire. Indicatorul de transport va fi resetat în orice caz.
Exemplu:	Acumulatorul conține valoarea zecimală 251 (0FBH sau 11111011B) și registru B conține valoarea 18 (12H sau 00010010B). Instrucțiunea: DIV AB va determina ca acumulatorul să conțină valoarea 13 (0DH sau 00001101B) și valoarea 17 (11H sau 00010001B) în B. Atât indicatorul de transport, cât și indicatorul OV vor fi ambii reșetați.

3.15 DJNZ <byte>, <rel-addr>

Funcția:	Decrementare și salt dacă rezultatul nu este zero
Descriere:	Instrucțiunea DJNZ decrementează octetul indicat și determină un salt la adresa indicată de al doilea operand dacă valoarea rezultată nu e zero. O valoare inițială 00H va deveni 0FFH. Nu afectează indicatorii de condiții. Destinația saltului va fi obținută prin adăugarea valorii deplasării relative cu semn, în ultimul octet al instrucțiunii, la conținutul PC, după incrementarea acestuia la adresa primului octet al instrucțiunii următoare. Operandul decrementat poate fi un registru sau direct octetul adresat. Notă: Atunci când această instrucțiune este utilizată ca să modifice un port de ieșire, valoarea utilizată ca dată inițială va fi citită de la ieșire, nu de la pinii de intrare.
Exemplu:	Locațiile interne RAM 40H, 50H, 60H conțin respectiv valorile 01H, 70H, 15H. Secvența de instrucțiuni: DJNZ 40H, LABEL_1

```
DJNZ 50H, LABEL_2
DJNZ 60H, LABEL_3
```

va cauza un salt la instrucțiunea cu eticheta LABEL_2 cu valorile 00H, 6FH și 15H în cele 3 locații RAM. Primul salt n-a fost făcut, pentru că rezultatul era 0.

Această instrucțiune asigură o metodă simplă de a executa o buclă de program de un număr de ori, sau adăugarea printr-o singură instrucțiune a unei întârzieri (între 2 și 512 cicli mașină). Instrucțiunea:

```
MOV R2, #8
TOGGLE: CPL P1.7
         DJNZ R2, TOGGLE
```

va schimba bitul P1.7 de 8 ori, determinând apariția a 4 impulsuri de ieșire la bitul 7 al portului de ieșire P1. Fiecare puls înseamnă trei cicluri mașină, doi pentru execuția instrucțiunii DJNZ și unul pentru modificarea bitului.

3.16 INC <byte>

Funcția:	Incrementare octet
Descriere:	Instrucțiunea INC incrementează cu 1 variabila octet indicată. O valoare inițială de 0FFH va deveni în urma incrementării 00H. Nu se afectează nici un indicator de condiții. Sunt permise trei moduri de adresare: adresare prin registru, adresare directă, adresare indirectă prin registru. Notă: Atunci când această instrucțiune este utilizată ca să modifice un port de ieșire, valoarea utilizată ca dată inițială va fi citită de la ieșire și nu de la intrare.
Exemplu:	Registrul R0 conține valoarea 7EH (01111110B). Locațiile interne RAM cu adresele 7EH și 7FH conțin valorile 0FFH și respectiv 40H. Secvența de instrucțiuni: <pre>INC @R0 INC R0 INC @R0</pre> va lăsa registrul R0 setat la 7FH și locațiile interne RAM cu adresele 7EH și 7FH conținând valorile 00H și 41H.

3.17 INC DPTR

Funcția:	Incrementarea pointer-ului de date
Descriere:	Instrucțiunea incrementează cu 1 pointerul de date (16 biți). Este utilizată o incrementare pe 16 biți. O depășire la octetul mai puțin semnificativ al pointerului (DPL), de la valoarea 0FFH la 00H, va incrementa octetul mai semnificativ (DPH). Nu sunt afectați indicatorii de condiții. Singurul registru care poate fi manipulat de această instrucțiune este pointerul de date, DPTR.
Exemplu:	Registrele DPH și DPL conțin valorile 12H și respectiv 0FEH. Setul de instrucțiuni: <pre>INC DPTR INC DPTR INC DPTR</pre> va schimba conținutul registrelor DPH și DPL la valorile 13H și respectiv 01H.

3.18 JB bit, rel

Funcția:	Salt dacă bitul e setat la 1
----------	------------------------------

Descriere:	Dacă bitul indicat e un 1 se efectuează un salt în program la adresa indicată, altfel se trece la executarea instrucțiunii următoare. Destinația saltului este obținută prin adunarea deplasării relative cu semn, în al treilea octet al instrucțiunii, la conținutul contorului de program, PC, după incrementarea PC la valoarea primului octet al instrucțiunii următoare. Bitul de test nu este modificat și nu se afectează nici un indicator.
Exemplu:	Data de la portul de intrare P1 e 11001010B. Acumulatorul conține valoarea 56. Secvența de instrucțiuni: <pre> JB P1.2, LABEL1 JB ACC.2, LABEL2 </pre> va cauza un salt al execuției programului la eticheta LABEL2.

3.19 JBC bit, rel

Funcția:	Salt dacă bitul e setat la 1 și șterge bitul
Descriere:	Dacă bitul indicat este 1, se efectuează un salt la adresa indicată. Altfel, se trece la executarea instrucțiunii următoare. Bitul nu va fi resetat dacă este deja 0. Destinația saltului este obținută prin adunarea deplasării relative cu semn, în al treilea octet al instrucțiunii, la conținutul contorului de program, PC, după incrementarea PC la valoarea primului octet al instrucțiunii următoare. Nici un indicator de condiții nu este afectat. Notă: Când instrucțiunea este utilizată ca sa testeze un pin de ieșire, valoarea utilizată ca dată inițială va fi citită de la ieșire, și nu de la intrare.
Exemplu:	Acumulatorul conține valoarea 56H (01010110B). Setul de instrucțiuni: <pre> JBC ACC.3, LABEL 1 JBC ACC.2, LABEL 2 </pre> va face ca execuția programului să continue de la instrucțiunea identificată prin eticheta LABEL2, cu acumulatorul modificat la valoarea 52H (01010010B).

3.20 JC rel

Funcția:	Salt dacă este setat indicatorul de transport
Descriere:	Dacă indicatorul de transport e setat, se efectuează un salt în program, la adresa indicată. Altfel, se trece la executarea instrucțiunii următoare. Destinația saltului este obținută prin adunarea deplasării relative cu semn, în al doilea octet al instrucțiunii, la conținutul contorului de program, PC, după incrementarea PC de două ori. Nu sunt afectați indicatorii de condiție.
Exemplu:	Indicatorul de transport este resetat .Secvența de instrucțiuni: <pre> JC LABEL1 CPL C JC LABEL2 </pre> va seta indicatorul de transport și va face ca execuția programului să continue cu instrucțiunea de la eticheta LABEL2.

3.21 JMP @A+DPTR

Funcția:	Salt indirect
Descriere:	Instrucțiunea adună conținutul pe 8 biți, fără semn, al acumulatorului cu pointerul de date pe 16 biți și încarcă suma rezultată în contorul programului, PC. Conținutul acestuia va reprezenta adresa instrucțiunii

	următoare. Adunarea pe 16 biți se face astfel: transportul de la cei 8 biți mai puțin semnificativi se propagă spre biții mai semnificativi. Nu se afectează indicatorii și nu se schimbă conținutul acumulatorului și nici al pointerului de date.
Exemplu:	În acumulator se află un număr oarecare, de la 0 la 6. Următoarea secvență de instrucțiuni va efectua un salt la una din cele 4 instrucțiuni AJMP începând de la JMP_TBL. <pre> MOV DPTR, #JMP_TBL JMP @A+DPTR AJMP LABEL0 JMP_TBL: AJMP LABEL1 AJMP LABEL2 AJMP LABEL3 </pre> <p>Dacă acumulatorul conține 04H când începe această secvență, execuția va sări la eticheta LABEL2. Amintim că AJMP e o instrucțiune pe doi octeți, deci instrucțiunea de salt va începe la orice altă adresă.</p>

3.22 JNB bit, rel

Funcția:	Salt dacă bitul nu e setat la 1
Descriere:	Dacă bitul indicat este 0, se efectuează un salt la adresa indicată. Altfel, se trece la executarea instrucțiunii următoare. Destinația saltului este obținută prin adunarea deplasării relative cu semn, în al treilea octet al instrucțiunii, la conținutul contorului de program, PC, după incrementarea PC la valoarea primului octet al instrucțiunii următoare. Bitul testat nu este modificat. Nu este afectat nici un indicator de condiții.
Exemplu:	Data prezentă la portul P1 de intrare este 11001010B. Acumulatorul conține valoarea 56H (01010110B). Secvența de instrucțiuni: <pre> JNB P1.3, LABEL1 JNB ACC.3, LABEL2 </pre> <p>va face ca execuția programului să continue de la instrucțiunea cu eticheta LABEL2.</p>

3.23 JNC rel

Funcția:	Salt dacă indicatorul de transport nu este setat
Descriere:	Dacă indicatorul de transport este 0, se sare instrucțiunea de la adresa indicată. Altfel, se trece la executarea instrucțiunii următoare. Destinația saltului este obținută prin adunarea deplasării relative cu semn, în al doilea octet al instrucțiunii, la conținutul contorului de program, PC, după incrementarea PC de două ori, pentru a se ajunge la adresa primului octet al instrucțiunii următoare. Indicatorul de transport nu e modificat.
Exemplu:	Indicatorul de transport este setat. Secvența de instrucțiuni: <pre> JNC LABEL1 CPL C JNC LABEL2 </pre> <p>va reseta indicatorul de transport și va face ca execuția programului să continue de la instrucțiunea specificată de eticheta LABEL2.</p>

3.24 JNZ rel

Funcția:	Salt dacă conținutul acumulatorului nu este 0
Descriere:	Dacă unul dintre biții acumulatorului este 1, se efectuează un salt la adresa indicată. Altfel, se continuă cu executarea instrucțiunii următoare.

toare. Destinația saltului este obținută prin adunarea deplasării relative cu semn, în al doilea octet al instrucțiunii, la conținutul contorului de program, PC, după incrementarea PC de două ori. Acumulatorul nu se modifică și nici un indicator de condiții nu este afectat.

Exemplu:

Acumulatorul are valoarea 00H. Instrucțiunile:

```
JNZ LABEL1
INC A
JNZ LABEL2
```

vor seta acumulatorul la valoarea 01H și vor determina continuarea programului de la instrucțiunea cu eticheta LABEL2.

3.25 JZ rel

Funcția:

Salt dacă conținutul acumulatorului este zero

Descriere:

Dacă toți biții din acumulator sunt zero, se execută un salt la adresa indicată. Altfel, se continuă cu execuția instrucțiunii următoare. Destinația saltului este obținută prin adunarea deplasării relative cu semn, în al doilea octet al instrucțiunii, la conținutul contorului de program, PC, după incrementarea PC de două ori. Acumulatorul nu se modifică și nici un indicator de condiții nu este afectat.

Exemplu:

Acumulatorul conține inițial valoarea 01H. Secvența de instrucțiuni:

```
JZ LABEL1
DEC A
JZ LABEL2
```

va determina ca acumulatorul să conțină valoarea 00H și va face ca execuția programului să continue cu instrucțiunea de la LABEL2.

3.26 LCALL addr16

Funcția:

Long Call

Descriere:

Instrucțiunea LCALL va apela o subrutină aflată la adresa indicată. Instrucțiunea incrementează cu trei contorul programului pentru a genera adresa următoarei instrucțiuni, și salvează rezultatul (pe 16 biți) în stivă (mai întâi octetul mai puțin semnificativ). Se incrementează pointerul stivei cu 2. Octeții, mai puțin semnificativ și mai semnificativ, ai contorului programului, PC, sunt încărcăți cu al doilea și al treilea octet al instrucțiunii LCALL. Execuția programului va continua cu instrucțiunea de la această adresă. Subrutina poate începe oriunde în cei 64 octeți ai spațiului de memorie de program. Nu sunt afectați indicatorii de condiție.

Exemplu:

Inițial, pointerul stivei are valoarea 07H. Eticheta SUBRTN este asociată locației de memorie de program cu adresa 1234H. După execuția instrucțiunii:

```
LCALL SUBRTN
```

la locația de memorie cu adresa 0123H, pointerul stivei va conține 09H, locațiile interne RAM cu adresele 08H și 09H vor conține 26H și 01H, iar PC va conține 1235H.

3.27 LJMP addr16

Funcția:

Long Jump

Descriere:

Instrucțiunea LJMP produce un salt necondiționat la adresa indicată, prin încărcarea octeților mai puțin semnificativ și mai semnificativ ai contorului programului, PC, cu al doilea și al treilea octet al instrucțiunii. Destinația poate fi oriunde în spațiul de adresare al memoriei

Exemplu: program de 64 octeți. Nu se afectează indicatorii de condiții.
Eticheta JMPADR e asociată instrucțiunii localizate la adresa 1234H în memoria de program. Instrucțiunea:
LJMP JMPADR
va încărca contorul programului cu valoarea 1234H.

3.28 MOV <dest-byte>, <scr-byte>

Funcția: Mută variabila sursă, de tip octet, în variabila destinație, de tip octet
Descriere: Variabila octet indicată prin al doilea operand este copiată în locația specificată de primul operand. Octetul sursă nu este afectat. Nu se afectează nici un registru sau indicator de condiții. Este de departe cea mai flexibilă operațiune. Permite 14 combinații de moduri de adresare ale sursei și destinației.
Exemplu: Locația internă RAM cu adresa 30H conține valoarea 40H. Locația internă RAM cu adresa 40H conține valoarea 10H. Data de la portul de intrare P1 este 11001010B (0CAH). Instrucțiunile:
MOV R0, #30H
MOV A, @R0
MOV R1, A
MOV B, @R1
MOV @R1, P1
MOV P2, P1
lasă valoarea 30H în registrul R0, 40H în acumulator și registrul P1, 10H în registrul B și 0CAH (11001010B) în locația RAM cu adresa 40H și în portul de ieșire P2.

3.29 MOV <dest-bit>, <scr-bit>

Funcția: Mută data de tip bit de la sursă la destinație
Descriere: Variabila booleană indicată prin al doilea operand este copiată la locația specificată de primul operand. Unul dintre operanzi trebuie să fie indicatorul de transport, celălalt poate fi orice bit adresabil direct. Nici un alt registru sau indicator nu este afectat.
Exemplu: Indicatorul de transport este inițial setat. Data prezentă la portul de intrare P3 este 11000101B. Data înscrisă anterior în portul de ieșire P1 este 35H (00110101B). Instrucțiunile:
MOV P1.3, C
MOV C, P3.3
MOV P1.2, C
vor lăsa indicatorul de transport resetat și portul P1 la valoarea 39H (00111001B).

3.30 MOVDPTR, #data16

Funcția: Încarcă pointerul de date cu o constantă pe 16 biți
Descriere: Pointerul de date este încărcat cu constanta pe 16 biți indicată. Aceasta se încarcă în al doilea și al treilea octet al instrucțiunii. Al doilea octet (DPH) este octetul mai semnificativ, iar al treilea octet (DPL) conține octetul mai puțin semnificativ al constantei specificate. Nu se afectează indicatorii. Este singura instrucțiune de transfer pe 16 biți.
Exemplu: Instrucțiunea:
MOV DPTR, #1234H
va încărca valoarea 1234H în pointerul de date. DPH va conține 12H și DPL va conține 34H.

3.31 **MOVC**   **A,@A+<base-reg>**

Funcția: Mută octetul de cod

Descriere: Instrucțiunea MOVC încarcă acumulatorul cu un octet de cod sau o constantă din memoria-program. Adresa octetului reprezintă suma conținutului, pe 8 biți, fără semn, al acumulatorului și conținutul, pe 16 biți al registrului de bază, care poate fi pointerul de date sau controlul programului. În ultimul caz, PC este incrementat la adresa următoarei instrucțiuni dinaintea sumării cu acumulatorul. Altfel, registrul bază nu e modificat. Adunarea pe 16 biți se face astfel încât un transport de la cei 8 biți mai puțin semnificativi să poată fi propagat la ceilalți. Nu sunt afectați indicatorii de condiții.

Exemplu: În acumulator se găsește o valoare cuprinsă între 0 și 3. Următoarele instrucțiuni vor translata valoarea din acumulator înspre una din cele 4 valori definite la directiva DB (define byte):

```
REL_PC:   INC      A
          MOVC    A, @A+PC
          RET
          DB     66H
          DB     77H
          DB     88H
          DB     99H
```

Dacă subrutina este apelată cu acumulatorul având valoarea 01H, va returna 77 în acumulator. Instrucțiunea INC A plasată înaintea instrucțiunii MOVC a permis “ocolirea” instrucțiunii RET din secvență. Dacă câțiva octeți de cod separă începutul de instrucțiunea MOVC din secvență, numărul corespunzător va fi adăugat la acumulator.

3.32 **MOVX**   **<dest-byte>,<scr-byte>**

Funcția: Mutare externă

Descriere: Instrucțiunea MOVX transferă date între acumulator și un octet al memoriei externe. Sunt două tipuri de instrucțiuni diferite, după cum se furnizează o adresare indirectă la RAM-ul extern, pe 8 sau pe 16 biți. În primul caz, conținutul registrelor R0 și R1 furnizează o adresă pe 8 biți multiplexată cu data din portul P0. 8 biți sunt suficienți pentru decodarea extensiei I/O externe pe o arie de RAM mică. Pentru o arie mai mare, pinii porturilor pot fi utilizați pentru ieșirea biților mai semnificativi de adresă. Acești biți vor fi controlați de o instrucțiune de ieșire care va urma instrucțiunii MOVX. În al doilea caz, pointerul de date generează o adresă pe 16 biți. Portul P2 va marca ieșirea celor 8 biți superiori de adresă (conținutul DPH) iar portul P0 va multiplexa cei 8 biți inferiori (DPL) cu cei de date. Registrul funcțiilor speciale P2 va reține conținutul anterior, iar bufferul de ieșire P2 va emite conținutul lui DPH. Această formulă e mai rapidă și mai eficientă când se accesează zone de date foarte mari (mai mari de 64 octeți), deoarece nu este nevoie de instrucțiuni suplimentare pentru a seta porturile de ieșire. Este posibilă și combinația celor două tipuri de instrucțiuni MOVX. O zonă extinsă de memorie RAM și liniile sale de adresă de ordin superior, administrate de portul P2, pot fi adresate prin pointerul de date, iar codul de ieșire al biților superiori de adresă ai portului P2 va fi urmat de o instrucțiune MOVX utilizând registrele R0 sau R1.

Exemplu: O zonă de memorie RAM externă, cu lungimea de 256 octeți, utilizând multiplexarea liniilor de adrese și de date este conectată la portul P0 al

microcontrollerului 8051. Portul P3 asigură liniile de control pentru memoria RAM externă. Porturile P1 și P2 sunt utilizate pentru intrările și ieșirile normale. Registrele R0 și R1 conțin valorile 12H și respectiv 34H. Locația cu adresa 34H a RAM extern conține valoarea 56H. Instrucțiunile:

```
MOVX    A,@R1
MOVX    @R0,A
```

copiază valoarea 56H atât în acumulator, cât și în locația RAM externă cu adresa 12H.

3.33 MUL AB

Funcția: Înmulțire
Descriere: Instrucțiunea MUL AB înmulțește întregii pe 8 biți din acumulator și din registrul B. Octetul mai puțin semnificativ al produsului pe 16 biți este lăsat în acumulator, iar octetul mai semnificativ în registrul B. Dacă produsul e mai mare decât 255 (0FFH) indicatorul de depășire este setat; altfel, este zero. Indicatorul de transport este întotdeauna resetat.
Exemplu: Inițial, acumulatorul conține valoarea 80 (50H), iar registrul B, valoarea 160 (0A0H). Instrucțiunea

```
MUL AB
```

va furniza produsul, 12.800 (3200H), registrul B devine 32H (00110010B) iar acumulatorul 00H. Indicatorul de depășire este setat, iar cel de transport este zero.

3.34 NOP

Funcția: Nici o operație
Descriere: Execuția continuă cu instrucțiunea următoare. În afara contorului de program, PC, care este incrementat, nici un registru sau indicator nu este afectat.
Exemplu: Este nevoie de producerea unui puls de depășire scurt pe bitul 7 al portului P2, durând exact 5 cicluri. O secvență SETB/CLR va genera un puls cu durata de un ciclu, la care trebuie adunați alți patru, ca în secvența:

```
CLR P2.7
NOP
NOP
NOP
NOP
SETB P2.7
```

3.35 ORL <dest-byte>, <scr-byte>

Funcția: SAU LOGIC pentru variabile de tip octet
Descriere: Instrucțiunea ORL realizează funcția SAU LOGIC între variabilele de tip octet indicate, încărcând rezultatul în octetul destinație. Nu se afectează nici un indicator de condiții. Cei doi operanzi permit 6 combinații ale modurilor de adresare. Când destinația este acumulatorul, sursa poate fi adresată ca registru, direct, registru-indirect sau imediat; când destinația este o adresă directă, sursa poate fi acumulatorul sau o data imediată.
Notă: Atunci când această instrucțiune este utilizată ca să modifice un port de ieșire, valoarea utilizată ca dată inițială va fi citită de la ieșire și nu de la intrare.

Exemplu: Dacă acumulatorul conține valoarea 0C3H (11000011B) și registrul R0 valoarea 55H (01010101B), instrucțiunea

```
    ORL  A,R0
```

va lăsa în acumulator valoarea 0D7H(11010111B). Când destinația este un octet adresat direct, instrucțiunea poate seta combinații de biți în orice locație RAM sau registru hardware. Șablonul biților care trebuie setați este determinat de un octet-mască, care poate fi o constantă în instrucțiune sau o variabilă creată în acumulator la rulare. Instrucțiunea:

```
    ORL  P1, #00110010B
```

va seta biții 5, 4 și 1 ai portului de ieșire P1.

3.36 ORL C, <scr-bit>

Funcția: SAU LOGIC pentru variabile de tip bit

Descriere: Instrucțiunea ORL C, bit setează indicatorul de transport dacă valoarea booleană e un 1 logic. Instrucțiunea nu modifică starea indicatorului de transport. Simbolul (“/”) precedând operandul, în limbaj de asamblare, indică faptul că se utilizează complementul logic al bitului adresat ca valoare sursă, fără ca bitul sursă să fie afectat. Nici un alt indicator nu e afectat.

Exemplu: Secvența prezentată setează indicatorul de transport dacă și numai dacă P1.0=1, ACC.7=1, OV=0:

```
    ORL  C, P1.0
    ORL  C, ACC.7
    ORL  C, /OV
```

3.37 POP direct

Funcția: Extragere din stivă

Descriere: Instrucțiunea citește conținutul locației interne RAM adresată prin pointerul stivei, iar pointerul stivei este decrementat cu 1. Valoarea citită este apoi transferată în octetul direct adresabil indicat. Nu se afectează nici un indicator de condiții.

Exemplu: Pointerul stivei conține inițial valoarea 32H și locațiile interne RAM cu adresele 30H până la 32H conțin valorile 20H, 23H, 01H. Instrucțiunile:

```
    POP  DPH
    POP  DPL
```

lasă pointerul stivei setat la valoarea 30H și pointerul de data la 0123H. În acest punct, instrucțiunea:

```
    POP  SP
```

va seta pointerul stivei la valoarea 20H. În acest caz special, pointerul stivei a fost decrementat la valoarea 2FH înainte de încărcarea cu valoarea extrasă (20H).

3.38 PUSH direct

Funcția: Salvare în stivă

Descriere: Pointerul stivei, SP, este incrementat cu 1. Conținutul variabilei indicate e copiat în locația internă RAM adresată de pointerul stivei. Nici un alt indicator nu este afectat.

Exemplu: Intrând într-o rutină de întrerupere, pointerul stivei, SP, conține valoarea 09H. Pointerul de date conține valoarea 0123H. Instrucțiunile:

```
    PUSH DPL
    PUSH DPH
```

vor seta pointerul stivei la valoarea 0BH și vor încărca 23H și 01H în locațiile interne RAM cu adresele 0AH și 0BH.

3.39 RET

Funcția:	Revenire din subrutină
Descriere:	Instrucțiunea RET extrage succesiv octeții mai semnificativ și mai puțin semnificativ ai adresei din stivă, decrementind pointerul stivei cu 2. Execuția programului continuă de la adresa rezultată, în general instrucțiunea ce scdece instrucțiunile ACALL sau LCALL. Nici un indicator nu este afectat.
Exemplu:	Pointerul stivei conține inițial valoarea 0BH. Locațiile interne RAM cu adresele 0AH și 0BH conțin valorile 23H și, respectiv 01H. Instrucțiunea RET va seta pointerul stivei la valoarea 09H, iar execuția programului va continua de la locația cu adresa 0123H.

3.40 RETI

Funcția:	Revenire din rutina de tratare a unei întreruperi
Descriere:	Instrucțiunea RETI extrage succesiv octeții mai semnificativ și mai puțin semnificativ ai contorului programului, PC, din stivă și reactivează logica de întreruperi să accepte întreruperi suplimentare, cu același nivel de prioritate ca cea tocmai procesată. Pointerul stivei e decrementat prin 2. Nici un alt registru nu este afectat. Cuvântul de stare a programului, PSW, nu este reîncărcat automat cu starea sa anterioară tratării întreruperii. Execuția programului continuă de la adresa rezultată, care e în general, instrucțiunea imediat următoare celei după care a fost detectată apelarea întreruperii. Dacă o întrerupere cu nivel de prioritate mai mic sau egal a apărut în timp ce se executa RETI, acea instrucțiune va fi executată înaintea revenirii din întrerupere.
Exemplu:	Pointerul stivei conține valoarea inițială 0BH. O întrerupere a fost detectată în timpul instrucțiunii care se termină la locația cu adresa 0122H. Locațiile interne RAM cu adresele 0AH și 0BH conțin valorile 23H și respectiv 01H. Instrucțiunea: <div style="text-align: center;">RETI</div> va lăsa pointerul stivei setat la valoarea 09H și va continua execuția programului de la adresa 0123H.

3.41 RL A

Funcția:	Rotește acumulatorul la stânga
Descriere:	Cei 8 biți ai acumulatorului sunt rotiți cu un bit la stânga. Bitul 7 ajunge în poziția bitului 0. Nici un indicator nu e afectat.
Exemplu:	Acumulatorul conține valoarea inițială 0C5H (11000101B). Instrucțiunea: <div style="text-align: center;">RL A</div> va determina ca acumulatorul să conțină valoarea 8BH (10001011B), fără a afecta indicatorul de transport.

3.42 RLC A

Funcția:	Rotirea acumulatorului la stânga prin indicatorul de transport
Descriere:	Cei 8 biți ai acumulatorului și indicatorul de transport sunt amândoi rotiți cu un bit la stânga. Bitul 7 ajunge în indicatorul de transport, iar acesta pe poziția bitului 0. Nu afectează nici un alt indicator.

Exemplu: Acumulatorul conține valoarea inițială 0C5H (11000101B), și indicatorul de transport este 0. Instrucțiunea:
 RLC A
 va lăsa în acumulator valoarea 8BH (10001010B), cu setarea indicatorului de transport.

3.43 RR A

Funcția: Rotirea acumulatorului la dreapta
 Descriere: Cei 8 biți ai acumulatorului sunt roțiți cu un bit la dreapta. Bitul 0 ajunge în poziția bitului 7. Nici un indicator nu e afectat.
 Exemplu: Acumulatorul conține valoarea 0C5H (11000101B). Instrucțiunea:
 RR A
 va seta acumulatorul la valoarea 0E2H (11100010B), cu indicatorul de transport neafectat.

3.44 RRC A

Funcția: Rotirea acumulatorului la dreapta prin indicatorul de transport.
 Descriere: Cei 8 biți ai acumulatorului și indicatorul de transport sunt roțiți împreună cu un bit la dreapta. Bitul 0 ajunge în indicatorul de transport, iar acesta în poziția bitului 7. Nici un alt indicator nu este afectat.
 Exemplu: Acumulatorul conține valoarea 0C5H, iar transportul este 0. Instrucțiunea:
 RRC A
 va determina ca acumulatorul să conțină valoarea 62H (01100010B), cu indicatorul de transport setat la 1.

3.45 SETB <bit>

Funcția: Setează bitul specificat
 Descriere: Instrucțiunea SETB setează bitul indicat la 1. SETB poate opera asupra indicatorului de transport sau oricărui alt bit direct adresabil. Nu afectează alți indicatori.
 Exemplu: Indicatorul de transport este resetat. Portul de ieșire P1 a fost înscris cu valoarea 34H (00110100B). Instrucțiunile:
 SETB C
 SETB P1.0
 vor seta indicatorul de transport la 1 și data de ieșire la portul P1 va fi 35H (00110101B).

3.46 SJMP rel

Funcția: Short Jump
 Descriere: Instrucțiunea SJMP determină un salt necondiționat în program, la adresa indicată. Destinația saltului este compusă prin sumarea deplasării cu semn, în al doilea octet al instrucțiunii, cu conținutul contorului programului, PC, după incrementarea PC de două ori. Saltul permis are o valoare de la -128 de octeți (precedenți instrucțiunii SJMP) la +127 octeți (următori instrucțiunii SJMP).
 Exemplu: Eticheta RELADR e asociată instrucțiunii de la locația cu adresa 0123H. Instrucțiunea:
 SJMP RELADR
 va duce la locația cu adresa 0100H. După ce instrucțiunea este executată, PC va conține valoarea 0123H.

3.47 SUBB**A, <src-byte>**

Funcția:	Scădere cu împrumut.
Descriere:	Instrucțiunea SUBB va scădea atât variabila octet indicată, cât și indicatorul de transport din acumulator, lăsând rezultatul în acumulator. SUBB setează indicatorul de transport (de împrumut) dacă este nevoie de un împrumut pentru bitul 7 și sterge indicatorul C altfel (dacă C a fost setat înaintea execuției instrucțiunii SUBB, aceasta indică că a fost necesar un împrumut la pasul anterior, într-o scădere cu precizie multiplă, astfel încât transportul este scăzut din acumulator odată cu operandul sursă). Indicatorul AC e setat dacă a fost necesar un împrumut pentru bitul 3 și resetat în caz contrar. Indicatorul OV e setat dacă e necesar un împrumut la bitul 6, dar nu la bitul 7, sau la bitul 7, dar nu la bitul 6. La scăderea întregilor cu semn, OV indică un număr negativ când o valoare negativă e scăzută dintr-o valoare pozitivă, sau un rezultat pozitiv când un număr pozitiv e scăzut dintr-un număr negativ. Operandul sursă permite 4 moduri de adresare: prin registru, directă, indirectă prin registru, imediată.
Exemplu:	<p>Acumulatorul conține valoarea 0C9H (11001001B), registrul R2 conține valoarea 54H (01010100B) și indicatorul de transport e setat. Instrucțiunea:</p> <p style="text-align: center;">SUBB A, R2</p> <p>va determina valoarea 74H (01110100B) în Acumulator, cu indicatorul de transport și AC reșetați, dar indicatorul OV setat. Se observă că:</p> <p style="text-align: center;">0C9H-54H =75H</p> <p>Diferența între acest rezultat și cel de mai sus este datorat faptului că indicatorul de transport (împrumut) a fost setat înaintea operației. Dacă starea indicatorului de transport nu e cunoscută înainte de începerea unei scăderi în precizie simplă sau multiplă, va fi în mod explicit resetat de o instrucțiune:</p> <p style="text-align: center;">CLR C.</p>

3.48 SWAP A

Funcție:	Interschimb intern în acumulator
Descriere:	Instrucțiunea SWAP A interschimbă câmpurile de câte 4 biți, mai semnificativ și mai puțin semnificativ, ale acumulatorului (biții 7÷4 și biții 3÷0). Operația poate, de asemenea, să fie gândită ca o instrucțiune de rotație pe 4 biți. Nici un indicator nu este afectat.
Exemplu:	<p>Acumulatorul conține valoarea 0C5H (11000101B). Instrucțiunea:</p> <p style="text-align: center;">SWAP A</p> <p>determină în acumulator valoarea 5CH (01011100B).</p>

3.49 XCH A, <byte>

Funcție:	Schimbă conținutul acumulatorului cu o variabilă de tip octet
Descriere:	Instrucțiunea XCH încarcă acumulatorul cu conținutul variabilei indicate, scriind în același timp conținutul original al acumulatorului în variabila de tip octet indicată. Operatorii sursă și destinație pot folosi adresarea prin registru, adresarea directă sau indirect prin registru.
Exemplu:	<p>Registrul R0 conține adresa 20H. Acumulatorul conține valoarea 3FH (00111111B). Locația internă RAM cu adresa 20H conține valoarea 75H (01110101B). Instrucțiunea:</p> <p style="text-align: center;">XCH A,@R0</p>

va determina ca locația RAM cu adresa 20H să conțină valoarea 3FH (00111111B) și 75H (01110101B) în acumulator.

3.50 XCHD A,@Ri

Funcția:	Schimbă digit
Descriere:	Instrucțiunea XCHD schimbă câmpul de 4 biți mai puțin semnificativ al acumulatorului (biții 3÷0), reprezentând în general un digit hexazecimal sau BCD, cu acela al locației interne RAM adresată indirect prin registrul specificat. Câmpul de 4 biți mai semnificativ (biții 7÷4) ai registrelor nu sunt afectați. Nici un indicator de condiții nu este afectat.
Exemplu:	<p>Registrul R0 conține adresa 20H. Acumulatorul conține valoarea 36H (00110110B). Locația internă RAM cu adresa 20H conține valoarea 75H (01110101B). Instrucțiunea:</p> <p style="text-align: center;">XCHD A, @R0</p> <p>va determina ca locația RAM cu adresa 20H să conțină valoarea 76H (01110110B) și acumulatorul 35H (00110101B).</p>

3.51 XRL <dest-byte>, <src-byte>

Funcție:	SAU EXCLUSIV între variabile de tip octet
Descriere:	<p>Instrucțiunea XRL realizează funcția SAU EXCLUSIV la nivel de bit între variabilele octet indicate, încărcând rezultatul în octetul destinație. Nu afectează indicatorii de condiții. Cei doi operanzi permit 6 combinații de moduri de adresare. Când destinația este acumulatorul, sursa poate fi adresată ca registru, direct, registru-indirect sau imediat; când destinația este o adresă directă, sursa poate fi acumulatorul sau o dată imediată.</p> <p>Notă: Atunci când această instrucțiune e utilizată ca să modifice un port de ieșire, valoarea utilizată ca dată inițială va fi citită de la ieșire, nu de la intrare.</p>
Exemplu:	<p>Acumulatorul conține valoarea 0C3H (11000011B) și registrul R0 conține valoarea 0AAH (10101010B). Instrucțiunea:</p> <p style="text-align: center;">XRL A, R0</p> <p>va determina ca acumulatorul să conțină valoarea 69H (01101001B). Când destinația e un octet direct adresabil, această instrucțiune poate încărca complementele logice ale combinațiilor de biți în orice locație RAM sau registru hardware. Șablonul biților care vor fi complementați e determinat de un octet mască, ce poate fi atât o constantă conținută în instrucțiune, cât și o variabilă obținută în acumulator în timpul rulării programului. Instrucțiunea:</p> <p style="text-align: center;">XRL P1, #00110001B</p> <p>va complementa biții 5, 4 și 0 ai portului de ieșire P1.</p>